

Noworoczna Gala
Arti Sentemo

STR. 10

Dyrektor ROK Robert
Mazurek na uroczystości
Polonia Rediviva

STR. 19

Kolędy i pastorałki
na „Kolędobranii
2023”

STR. 21

BIULETYN INFORMACYJNY MIASTA

Radzyń

Nr 1 (119) 23 stycznia 2023 r.

ISSN 2450-1506

160. rocznica Powstania Styczniowego

Radni jednogłośnie przyjęli uchwałę budżetową na 2023 rok

Radni jednogłośnie przyjęli uchwałę dotyczącą Wieloletniej Prognozy Finansowej oraz uchwałę budżetową na 2023 rok. Burmistrz Miasta Jerzy Rębek podkreślił, że założenia budżetu na rok 2023 są efektem realnej oceny sytuacji w kraju. Zazna-

czył również, że budżet skonstruowano w sposób bezpieczny, bazując na pewnych danych o możliwych do osiągnięcia dochodach będących bazą planowanych wydatków.

ciąg dalszy na str. **3**

Rewitalizacja Pałacu Potockich

Wewnątrz numeru: Aktualny stan rewitalizacji, czy rewitalizacja Pałacu Potockich nam się opłaca oraz o wartościach archi-

tektonicznych i historycznych radzyńskiej Perły Rokoka.

ciąg dalszy na str. **6**

Ulica Polna oddana do użytku

Zakończona została budowa ulicy Polnej w Radzynie Podlaskim, inwestycja została oddana do użytku. Realizacja inwestycji stała się możliwa dzięki pozyskaniu dofinansowa-

nia ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w ramach naboru wniosków na 2022 rok.

ciąg dalszy na str. **3**

Życzyli sobie pokoju i powrotu do ojczyzny

Uchodźcy ukraińscy, przebywający w budynku przy Armii Krajowej, 7. stycznia spotkali się przy wspólnym, świątecznym stole. W tym czasie w Kościele wschodnim - prawosławnym i unickim przypadają Święta Bożego Narodzenia.

ciąg dalszy na str. **14**

Rzeźba Turka wróciła na Pałac Potockich

W tajemniczych okolicznościach w czasie II wojny światowej z ryzalitu środkowego korpusu głównego Pałacu Potockich zniknęła rzeźba niewolnika tureckiego. Przy okazji trwającej rewitalizacji pałacu została ona odtworzona. Powróciła na miejsce na początku grudnia, podobnie jak trzy zaginione grupy puttów znad południowego patio pałacu.

Autorem kopii rzeźb jest Karol Nawrocki - konserwator, restaurator dzieł sztuki, kierownik prac konserwatorskich przy rewitalizacji Pałacu Potockich w Radzynie Podlaskim. Jak mówił w wywiadzie, udzielonym naszej redakcji, do rekonstrukcji posłużyła fotografia, która zachowała się w dokumentacji oraz analogiczna rzeźba istniejąca po drugiej stronie ryzalitu. -W pracach rekonstrukcyjnych ściśle nawiązujemy charakterem i kompozycją do całego zespołu rzeźbiarskiego, bo w ostatecznym odbiorze optycznym wszystko musi być odbierane jako całość - mówił Karol Nawrocki.

Konserwator najpierw wykonał model rzeźby z gliny, a po jego

zaakceptowaniu przez Arkadiusza Bojczuka - Kierownika Delegatury w Białej Podlaskiej Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Lublinie, wyrzeźbił Turka z piaskowca.

Skąd się wzięły rzeźby Turka na Pałacu Potockich?

Rzeźby Redlera na radzyńskim pałacu miały m.in. ukazać zasługi militarne przodków jego ówczesnych właścicieli: Eustachego i Marianny z Kątskich Potockiej. A były one niepoślednie.

Dziadkowie Marianny z Kątskich Potockiej - Stanisław Antoni Szczuka oraz Marcin Kątski brali udział w walkach przeciw Turkom. Marcin Kątski uczestniczył we wszystkich kampaniach Jana Sobieskiego, walnie przyczyniając się do jego sukcesów, m.in. pod Chocimem (1673) i Wiedniem (1683). Jako główny dowódca artylerii z wojsk sprzymierzonych zdołał przeprowadzić 28 dział przez góry Lasu Wiedeńskiego i użyć ich w bitwie, co walnie przyczyniło się do tryumfu nad Turkami oblegającymi stolicę Austrii.

Anna Wasak

Rozpoczął się remont fasady północnej Pałacu Potockich

Rozpoczęły się prace związane z rewitalizacją ostatnich fragmentów fasady korpusu głównego Pałacu Potockich. Plac budowy został przekazany wykonawcy, który wygrał przetarg. Jest to firma Galeria Czystości Jarosław Zentkowski z Piły, która zaoferowała wykonanie zadania za 1 160 567,40 zł.

Druga oferta złożona przez Lubren, opiewała na 3 222 600 zł. Chodzi o odnowienie fasady północnej (parkowej) oraz fragmentów elewacji wschodniej i południowej korpusu głównego, wraz z remontem kominów na dachu pałacu.

W wymienionych miejscach będą ułożone tynki, wymieniona zostanie stolarka okienna i drzwiowa, przeprowadzone zostaną prace konserwatorskie związane z kamiennymi dekoracjami rzeźbiarskimi wieńczącymi elewację Pałacu.

Prace powinny zostać ukończone do 30 czerwca 2023 r. Wykonane zostaną w ramach projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej: pn. „Poprawa stanu

infrastruktury zespołu pałacowo-parkowego i obszaru miejskiego w Radzynie Podlaskim”, umowa o dofinansowanie nr RPLU.13.03.00-06-0001/20-00 zawarta z Województwem Lubelskim w ramach RPO WL na lata 2014 - 2020, Osi Priorytetowej 13 Infrastruktura Społeczna, Działania 13.3 Rewitalizacja obszarów miejskich, RPO

WL na lata 2013-2020.

Wprawdzie fasada północna została wyremontowana w roku 2008 i ten fragment był wzorem dla kolejnych etapów rewitalizacji fasady, ale wymaga pilnego odnowienia.

AW

Fot. Mirosław Piasko

Wprowadzono ograniczenia mocy oświetlenia ulicznego w Radzynie

Burmistrz Miasta Radzyń Podlaski informuje, że wprowadzono ograniczenia mocy oświetlenia opraw ulicznych na terenie miasta Radzyń Podlaski.

Oświetlenie uliczne świeci według harmonogramu:

- od włączenia do godziny 23:00 - 100 % mocy;
- od godziny 23:00 do wyłączenia - 50% mocy;

Wprowadzono również ograniczenie oświetlenia ścieżki rowerowej na odcinku od ul. Wyszyńskiego do ul. Kleeberga - oświetlenie ścieżki wyłącza się o godzinie 23:00.

Obowiązek zmniejszenia zużycia energii wynika z ustawy o szczególnych rozwiązaniach służą-

cych ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 r. Administracja rządowa i samorządowa zostały zobowiązane, aby zmniejszyć zużycie prądu o 10 procent. Proces oszczędzania energii dotyczyć będzie roku 2023 ze względu na kryzys energetyczny i gwałtowny wzrost cen energii elektrycznej. Zmniejszenie zużycia energii jest sposobem na zapobieżenie wystąpienia deficytów energii, co mogłoby niekorzystnie wpłynąć na polską gospodarkę.

Oszczędności energii elektrycznej w mieście

W obecnym kryzysie energetycznym ważne jest oszczędzanie energii. Miasto długo przed kryzysem podjęło działania, które po-

zwalają obecnie oszczędzać prąd. Chodzi o wymianę oświetlenia oraz termomodernizację części budynku Urzędu Miasta.

Jak informuje Burmistrz Jerzy Rębek, obecnie przygotowywane są projekty dla Szkoły Podstawowej nr 1 i nr 2. związane z montażem instalacji fotowoltaicznych. Ponadto w planach inwestycyjnych na 2023 r. znalazła się wymiana ostatnich, nieobjętych inwestycją z roku 2021 r. lamp sodowych, energooszczędnych na ledowe (300 tys. zł). Lampy ledowe zużywają 1/3 tej energii, jaką zużywały lampy sodowe, oszczędności są więc ogromne.

Wybory uzupełniające w okręgu nr 8

Wybory uzupełniające w okręgu nr 8 obejmującym ulicę Spółdzielczą odbyły się w niedzielę 15 stycznia. Powodem była rezygnacja z mandatu przez radną Elżbietę Zając.

Frekwencja w wyborach wynio-

śła 19,46%

Liczba osób uprawnionych do głosowania wynosiła 822, ważnych głosów oddano 159.

Radnym został wybrany Mariusz Zdunek z listy nr 3 KWW Radzyń Moje Miasto.

Radni jednogłośnie przyjęli uchwałę budżetową na 2023 rok

Na sesji Rady Miasta, która odbyła się 28 grudnia, radni jednogłośnie przyjęli uchwałę dotyczącą Wieloletniej Prognozy Finansowej oraz uchwałę budżetową na 2023 rok. Burmistrz Miasta Jerzy Rębek przedstawił główne założenia budżetu na rok 2023, podkreślając, że są one efektem realnej oceny sytuacji w kraju po epidemii koronawirusa i wobec trudności wynikających z agresji Rosji na Ukrainę. Podkreślił również, że budżet skonstruowano w sposób bezpieczny, bazując na pewnych danych o możliwych do osiągnięcia dochodach będących bazą planowanych wydatków.

Rok 2023 w kwestii budżetu w dużej mierze zależał będzie od wsparcia rządowego. W roku 2022 Miasto otrzymało kwotę 2 888 418,57 zł jako rekompensatę wynikającą ze spadku wpływów z podatku dochodowego związanych z obniżeniem podatku od osób fizycznych, które to środki w widoczny sposób umożliwiły realizację założonych zadań bez zaciągania zobowiązań długoterminowych. Od tych środków zależeć będzie zmniejszenie planowanego deficytu operacyjnego.

Projekt budżetu zakłada łączną

kwotę dochodów w wysokości 71 623 981,39 zł, z czego dochody bieżące zaplanowano na 63 409 254 zł, a majątkowe – na 8 214 727,39 zł. Łączna kwota planowanych wydatków budżetu miasta została określona na kwotę 77 855 450,98 zł, z tego wydatki bieżące mają wynieść 65 412 015,00 zł i majątkowe – 12 443 435,98 zł. Kwota planowanego deficytu to 6 231 469,59 zł. Jako źródła jego pokrycia wskazano przychody pochodzące z kredytu – 3 mln zł, wolnych środków pieniężnych na rachunku bieżącym 2 531 469,59 oraz środków z Rządowego

Funduszu Inwestycji Lokalnych w kwocie 700 000,00 zł.

Deficyt operacyjny zaplanowany został w kwocie 2 002 761,00 zł, co wynika m.in. ze spadku dochodów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, wzrostu wynagrodzenia minimalnego oraz wzrostu kosztów bieżących dotyczących utrzymania zarówno miasta jak i jednostek budżetowych tj. ogrzewania, energii i materiałów.

W zakresie inwestycji zaplanowano kontynuację zadania „Poprawa stanu infrastruktury w zespole

pałacowo-parkowym w Radzynie Podlaskim”. Planowane nakłady w 2023 roku - 8 102 912,34 zł, w tym dofinansowanie ze środków UE oraz budżetu państwa w kwocie 5 674 727,39 zł oraz wkład własny do projektu w podziale na środki z RFIL (700 000,00 zł) i środki z budżetu miasta w kwocie 1 728 184,95 zł. Rozpoczęta zostanie „Przebudowa sieci wodno-kanalizacyjnej i kanalizacji deszczowej wraz z odtworzeniem drogi w ulicy Partyzantów” (planowana wartość nakładów w 2023 r: 3 820 523,64, w tym 1 250 000 zł środków zewnętrznych

(Polski Ład) i 2 570 523,64 środków własnych. Planowana jest również modernizacja oświetlenia ulicznego dotycząca wymiany nieobjętych inwestycją z roku 2021 r. lamp energooszczędnych na ledowe (300 tys. zł) i rozbudowa monitoringu miejskiego (100 tys. środków własnych). Ponadto w planie jest zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania dla Urzędu Miasta (19 459,35 zł) oraz założenie instalacji alarmowej budynku UM (100 000 zł) i wykup (leasing operacyjny) samochodu osobowego marki OPEL (540,65 zł). AW

W 2023 r. odpady komunalne z terenu Radzyna będzie odbierał PUK

W 2023 r. odpady komunalne z terenu Radzyna będzie odbierało Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych. Radzyński PUK jako jedyny złożył ofertę na przetarg ogłoszony przez Miasto. Komisja przetargowa ofertę oceniła na 100%.

Zamówienie Miasta składa się z 2 części:

1) odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie miasta Radzyń Podlaski”;

2) odbieranie odpadów z nieruchomości będących w zarządzie Miasta Radzyń Podlaski i ich zagospodarowanie.”

Oferta PUK na realizację części 1. zamówienia opiewała na 1 960 085,35 zł (Miasto przeznaczyło na ten cel 1 648 267,67 zł), a na drugiej – 258 066,00 zł (jw. -300 450,76 zł).

Zamówienia obejmuje: odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie miasta Radzyń Podlaski, zorganizowanie, wyposażenie i prowadzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK)

na terenie, do którego wykonawca posiada tytuł prawny, w tym Punktu -1- Wymiany Rzeczy Użytych, wyposażenie PSZOK -u w komputer, internet oraz drukarkę i obsługę programu informatycznego do obsługi PSZOK-u (dostarczonego przez Zamawiającego) transport odebranych odpadów zebranych w punkcie PSZOK do instalacji przetwarzania odpadów i instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów, zorganizowanie i prowadzenie na terenie miasta Radzyń Podlaski Biura Obsługi Klienta przystosowanego do obsługi osób niepełnosprawnych oraz zbieranie i zagospodarowanie odpadów będących w zarządzie Miasta Radzyń Podlaski.

Systematyczny odbiór odpadów z pojemników oraz worków z odpadami komunalnymi w zabudowie jednorodzinnej będzie się odbywał: a) papier – 1 raz w miesiącu, b) metale i tworzywa sztuczne – 2 razy w miesiącu, c) szkło – 1 raz w miesiącu, d) bio kuchenne – 1 raz w tygodniu od kwietnia do grudnia, a od stycznia do marca 1 raz na dwa tygodnie, e) bio zielone – 1 raz w

tygodniu od kwietnia do grudnia, a od stycznia do marca 1 raz na dwa tygodnie, f) niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne (pozostałe odpady zbierane selektywnie) – 1 raz na 2 tygodnie, g) popioły – 2 razy w miesiącu od stycznia do marca i w grudniu, a w kwietniu, maju, październiku i listopadzie 1 raz w miesiącu.

2. Systematyczny odbiór odpadów z pojemników/kontenerów, w zabudowie wielorodzinnej: a) papier – 2 razy w miesiącu lub częściej po zawiadomieniu telefonicznym, b) metale i tworzywa sztuczne – 1 raz w tygodniu lub częściej po zawiadomieniu telefonicznym, c) szkło – 2 razy w miesiącu lub częściej po zawiadomieniu telefonicznym, d) odpady biodegradowalne (bio kuchenne i bio zielone) – 2 razy w tygodniu lub częściej po zawiadomieniu telefonicznym, e) niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne (pozostałe odpady zbierane selektywnie) – raz na 2 tygodnie lub częściej po zawiadomieniu telefonicznym, f) popioły – 1 raz w miesiącach: styczeń, luty, marzec, listopad i grudzień.

Ulica Polna oddana do użytku

Zakończona została budowa ulicy Polnej w Radzynie Podlaskim, inwestycja została oddana do użytku. Budowa ulicy była inwestycją wyczekiwaną długie lata, Miasto wcześniej przygotowało jej projekt. Realizacja stała się możliwa dzięki pozyskaniu dofinansowania ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w ramach naboru wniosków na 2022 rok.

Miasto na ten cel otrzymało dofinansowanie w kwocie ponad 2,45 mln zł, co stanowi 70% kosztów inwestycji. Pozostała kwota – ponad 1 mln zł została pokryta ze środków własnych.

Przetarg został rozstrzygnięty 20 kwietnia. Budowę ulicy wykonało Przedsiębiorstwo Robót Drogowych S.A. w Białej Podlaskiej zaoferowało wykonanie zadania za

kwotę 4 120 634 zł. W zakres przedmiotu zamówienia weszły: „Budowa drogi gminnej nr 101961L – ulica Polna w Radzynie Podlaskim” oraz „Budowa skrzyżowania drogi gminnej nr 101961L (ul. Polna) z drogą krajową nr 63 (ul. Wisznicka) w Radzynie Podlaskim”.

Ulica Polna jest drogą jednojezdniową, dwupasmową, dwukierunkową o nawierzchni z mieszanek mineralno – bitumicznych asfaltowych. Chodnik, opaska, zjazdy i progi zwalniające zostały zbudowane z betonowej kostki brukowej. W zakres robót weszły również m.in.: budowa sieci kanalizacji deszczowej oraz budowa kanału technologicznego, montaż urządzeń bezpieczeństwa ruchu i urządzenie zieleni.

Budowa ulicy Polnej odbywała się na działkach należących do Miasta Radzyń Podlaski. AW

ROK 2022 W RADZYNIU PODLASKIM

STYCZEŃ

● **1 stycznia** – Rejon Energetyczny PGE Dystrybucja po 10 latach wraca do Radzyna

● **6 stycznia** - z powodu sytuacji epidemicznej nie odbył się tradycyjny Orszak, ale mieszkańcy spotkali się przy szopce ustawionej na Placu Wolności na śpiewaniu kołęd, modlitwie i krótkiej refleksji.

● **8 stycznia** – IX Noworoczna Gala Akordeonowa Kameralnej Orkiestry Akordeonowej ARTI SENTEMO

● **26 stycznia** - w 23. edycji Konkursu "Na Najlepiej Oświetloną Gminę i Miasto 2021 Roku" i "Najlepszą Inwestycję Oświetleniową 2021 Roku" w kategorii OŚWIETLENIE DRÓG i TERENÓW PUBLICZNYCH II nagrodę przyznano firmie POLLIGHT Sp. z o. o. za wykonanie oświetlenia na terenie Miasta Radzyń Podlaski

● **29 stycznia** - uroczysta gala z okazji 60-lecia Radzyńskiego Ośrodka Kultury, dyrektor Robert Mazurek zapowiedział szereg imprez, które będą kontynuowały obchody jubileuszu w całym 2022 roku. Było ich ponad 150. Uroczystość uświetnił koncert muzyki filmowej w wykonaniu Ewy Szlachcic i Piotra Bogutyna. Całość w poprowadził Tomasz Kammel.

● **Koniec stycznia** - Miasto Radzyń Podlaski złożyło dwa wnioski do Rządowego Programu POLSKI ŁĄD. Dotyczą one przebudowy

ulic: Partyzantów (2. etap) oraz Armii Krajowej, Chmielowskiego, Lisowskiego i Żeromskiego.

LUTY

● **26 lutego** – pierwsza informacja na stronach internetowych Urzędu Miasta o przygotowanych miejscach na przyjęcie uchodźców z Ukrainy, apel do mieszkańców o pomoc.

MARZEC

● **1 marca** - w Narodowym Dniu Pamięci Żołnierzy Wyklętych odbyło się uroczyste przekazanie przez Miasto Radzyńskiemu Ośrodkowi Kultury budynku dawnego aresztu Gestapo (1939-44) i Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego (1944-56) oraz powołanie w obiekcie Izby Pamięci „Warszawska 5a”.

● **21 marca** – zawarcie Porozumienia o partnerstwie między Radzyńskim Ośrodkiem Kultury, Centrum Kultury w Lublinie i Kazimierskim Ośrodkiem Kultury, Promocji i Turystyki w Kazimierzu Dolnym oraz Fundacją Ochrony i Promocji Dóbr Kultury NIKE w Warszawie zostało podpisane w Radzynie.

● **Koniec marca** - rozpoczęły się prace związane z budową toalety miejskiej

KWIECIEŃ

● **4 kwietnia** – Radzyński Kiermasz Wielkanocny

● **8 kwietnia** - przełomowa uchwała dla Radzyna: Radni przyjęli „Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Radzyna Podlaski”

● **22 kwietnia** – wizyta studyjna delegacji Lubelskiego Oddziału IPN. Celem wizyty było poznanie stanu i potencjału obiektu, w którym powołana została Izba Pamięci Warszawa 5a oraz zakresienie zakresu i form współpracy między

Miastem Radzyń i Radzyńskim Ośrodkiem Kultury a Instytutem Pamięci Narodowej.

MAJ

● **7 maja** -podsumowanie wojewódzkiego konkursu „Echa Konstytucji 3 maja w moim regionie”

● **11 maja** - w przypadającym w tym czasie Tygodniu Bibliotek nastąpiło uroczyste nowe otwarcie Filii nr 2 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radzynie.

● **12 maja**- reżyser serialu „Rancho”, w którym znaczące miejsce ma Radzyń Podlaski, przebywał po raz pierwszy w naszym mieście, towarzysząc żonie – pisarce Małgorzacie Gutowskiej-Adamczyk na spotkaniu autorskim w Miejskiej Bibliotece Publicznej.

● **17 maja** - podpisanie umowy na budowę ulicy Polnej

● **20 maja** - uroczyste otwarcie placu zabaw w Przedszkolu Miejskim nr 3 przy ul. Reja

● **26 maja** - Rada Miasta przyjęła Lokalny program wspierania edu-

kacji uzdolnionych dzieci i młodzieży pobierających naukę na terenie miasta Radzyń Podlaski oraz zatwierdziła Regulamin udzielania stypendiów za wyniki w nauce i osiągnięcia naukowe, sportowe i artystyczne dla uczniów radzyńskich szkół podstawowych.

● **30 maja** - podczas centralnych obchodów Dnia Samorządu Terytorialnego, które odbyły się w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, burmistrz Radzyna Podlaskiego Jerzy Rębek otrzymał Odznakę Honorową za Zasługi dla Samorządu

● **30 maja** – ogłoszenie wyników drugiej edycji Programu Inwestycji Strategicznych, w ramach których Radzynie przyznano 10 mln 925 tys. zł.

● **Koniec maja** - Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Radzynie Podlaskim zakończyło wykonanie wodociągu na bocznej ulicy Powstania Styczniowego. Wykonano 304 metry nitki wodociągowej za kwotę blisko 60 tysięcy złotych.

CZERWIEC

● **2 czerwca** - w Radzynie odbyły się Regionalne obchody Święta Lasu.

● **10 czerwca** - uroczystość wręczenia tytułu „Honorowy Obywatel Powiatu Radzyńskiego” Elżbiecie Dzikowskiej połączona z otwarciem wystawy fotografii słynnej podróżniczki, zatytułowanej „Uśmiech świata”.

● **14 czerwca** - uroczyste wręczenie beneficjentom z terenu powiatu radzyńskiego promes II edycji Programu Inwestycji Strategicznych finansowanych z Funduszu Polski Łąd o łącznej wartości 77 mln złotych.

● **18 czerwca**- III Radzyński Jarmark Sztuki i Rękodzieła „Kozirynek”. Na imprezę stawilo się ponad 70 wystawców. Gwiazdą wieczoru była grupa Pectus.

● **23 czerwca** - jubileuszowa 40. edycja „Radzyńskich Spotkań z Podróżnikami”. Gościem był kapitan Krzysztof Baranowski – jeden z najsłynniejszych polskich żeglarzy.

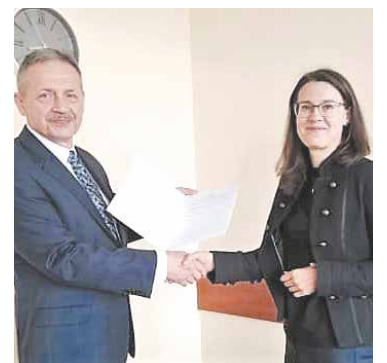
● **26 czerwca** - Biała Niedziela odbyła się w budynku I Liceum Ogólnokształcącego. Na pacjentów czekało 10 lekarzy różnych specjalności z I Wojskowego Szpitala Klinicznego w Lublinie.

● **27 czerwca** - rozpoczęła się budowa ronda u zbiegu ulic Sitkowskiego, Jana Pawła II i Lubelskiej (obok Urzędu Skarbowego).

● **29 czerwca** - przedpremierowym pokazem filmu NOTRE - DAME PŁONIE Kino Oranżeria zainaugurowało działalność Filmowego Klubu Seniora

LIPIEC

● **8 lipca** - Burmistrz Jerzy Rębek wręczył Renacie Sieromskiej akt mianowania na dyrektora Szkoły Podstawowej nr 1 im. Bohaterów Powstania Styczniowego w Radzynie. Nowa dyrektor rozpoczęła pełnienie obowiązków 1 września.

● **8 lipca** – podczas konferencji prasowej przekazano informację o przyznaniu środków z rezerw rządowych w kwocie 1 599 104 złote z przeznaczeniem na zakup wyposażenia dla SP ZOZ w Radzynie Podlaskim.

● **17 lipca** - społeczność parafii, dekanatu, miasta oraz ziemi radzyńskiej dziękowała za posługę ks. prał. Romanowi Wiszniewskie-

mu, odchodzącemu na emeryturę proboszczowi, kustoszowi Sanktuarium MBNP oraz dziekanowi dekanatu radzyńskiego.

● **24 lipca** - powitanie w nowej parafii oraz wprowadzenie na urząd proboszcza i kustosa Sanktuarium Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Radzynie Podlaskim księdza kanonika Jarosława Sutryka.

● **21 lipca** - w 10. rocznicę inauguracji „Radzyńskich Spotkań z Podróżnikami” świętowano jubileusz dekady wydarzenia, które na stałe wpisało się w kulturalno-towarzystwą mapę Radzyna, zapoczątkowało szereg wydarzeń, które cieszą się wielką popularnością wśród mieszkańców naszego miasta i ziemi radzyńskiej, wywarło duży wpływ na ogólnopolską promocję Radzyna. Z tej okazji przygotowana została m.in. wystawa karykatur Przemysława Krupskiego, które wręczone były globtroterom jako prezent w podziękowaniu za spotkanie.

● **26 lipca** – podpisanie umowy na zaprojektowanie i wybudowanie 22 km drogi ekspresowej S19 od Międzyrzecza Podlaskiego do Radzyna Podlaskiego. Akt ten rozpoczął realizację kolejnego odcinka trasy Via Carpatia w województwie lubelskim.

SIERPIEŃ

● **11 sierpnia** - oficjalne otwarcie w Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej nowej instalacji wysokosprawnej kogeneracji. Projekt nosi nazwę „Modernizacja istniejącego systemu ciepłowniczego w celu zwiększenia jego efektywności – budowa elektrociepłowni gazowej

w Radzynie Podlaskim”.

● **26-28 sierpnia** - w Radzynie gościł mobilny Wirtualny Teatr Historii „Niepodległa”.

● **30 sierpnia** – podziękowanie Dyrektor Bożenie Płatek za wieloletnią pracę na rzecz Gimnazjum nr 1 im. Orłów Lwowskich oraz w ostatnich latach Szkoły Podstawowej im. Bohaterów Powstania Styczniowego w Radzynie Podlaskim.

WRZESIEŃ

● **3 września** - na placu Wolności odbyło się radzyńskie Narodowe Czytanie. Wydarzenie zorganizowała Miejska Biblioteka Publiczna im. Zenona Przesmyckiego. Tematem – w Roku Romantyzmu i z okazji 200 rocznicy publikacji - były „Ballady i romanse” Adama Mickiewicza.

● **7 września** - Miasto Radzyna Podlaskie otrzymało wyróżnienie w konkursie „Gmina Przyjazna Seniorom”, a opiekun Miejskiego Klubu Seniora Stanisław Wachnik został laureatem konkursu „Aktywny Senior”. Wręczenie dyplomów odbyło się podczas Wojewódzkiego Dnia Rodziny zorganizowanego na terenie Muzeum Wsi Lubelskiej w Lublinie.

● **15 września** - podpisanie umów na zaprojektowanie i budowę dwóch odcinków drogi ekspresowej S19 między Radzynie Podlaskim a Lubartowem, w tym Radzyna Podlaski – Kock oraz Kock – Lubartów zostały.

● **16 września – 23 października** - XXXIX Dni Karola Lipińskiego, w ramach których radzyńscy melomani wysłuchali recitalu Tomasa Maruta, koncertu kameralnego Glière Quartet z Wiednia, a w recitalu wokalnym zaprezentowała się radzyńianka Anna Pastor.

● **17 września** – obchody jubileuszu 20-lecia istnienia Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów „Kormoran”

● **25 września** - koncert jubileuszowy Zespołu Wokalnego „Radzyńniacy” z okazji 15-lecia istnienia.

● **We wrześniu** na stadionie miejskim pojawiły się nowe trybuny – dla gości.

PAŹDZIERNIK

● **7 października** – w Muzeum Podróżników im. Tony’ego Halika w Toruniu odbył się wernisaż karykatur autorstwa Przemysława Krupskiego, przygotowywanych z okazji kolejnych edycji „Radzyńskich Spotkań z Podróżnikami”.

● **16 października** - Ordynariusz siedlecki ks. bp Kazimierz Gurda poświęcił figurę Najświętszej Maryi Panny z Dzieciątkiem – pomnik Dzieci Utraconych na cmentarzu komunalnym.

● **19 października** - oficjalne otwarcie i poświęcenie ronda im. Błogosławionego Księży Jerzego

Popiełuszki w Radzynie Podlaskim. Inwestycja ta bardzo usprawnia ruch w newralgicznym miejscu miasta.

● **21-23 października** – 27. edycja Ogólnopolskich Spotkań z Piosenką Autorską „Oranżeria 2022”. Gwiazdy: Zbigniew Zamachowski, zespół Cztery Pory Miłowania oraz Michał Bajor.

● **28 października** - Miasto Radzyna Podlaskie uhonorowane tytułem „Europejski Samorząd-Ambasador Funduszy Europejskich” w kategorii rewitalizacja. Gala odbyła się w Lublinie.

● **31 października** - uroczyste wciągnięcie biało-czerwonej flagi na maszt usytuowany na rondzie Żołnierzy WiN oraz podpisanie porozumienia o współpracy pomiędzy Miastem Radzyna Podlaski i Radzyńskim Ośrodkiem Kultury a Zrzeszeniem „Wolność i Niezawisłość” Inspektorat Radzyna Podlaski.

LISTOPAD

● **3 listopada** - Jubileusz 25-lecia istnienia świętował Dzienny Środowiskowy Dom Samopomocy w Radzynie.

● **7 listopada** - uroczyste podsumowanie rewitalizacji kościoła Świętej Trójcy w Radzynie Podlaskim z udziałem ordynariusza siedleckiego ks. bp. Kazimierza Gurdy.

● **10 listopada** - odbiór techniczny zrewitalizowanego Rynku. W dniach 7-9 listopada były prowadzone testy funkcjonowania fontanny.

● **10 listopada** – promocja albumu fotograficznego „Miasto moje

Radzyna Podlaski

Miasto moje, a w nim...

a w nim...”. Umieszczone w nim zdjęcia, przedstawiające Radzyna oczami mieszkańców, to efekt konkursu ogłoszonego w 2020 roku, do którego przystąpiło 39 osób.

● **14 listopada** - Akademia Białoska Nauk Stosowanych im. Jana Pawła otworzyła swoją filię w Radzynie Podlaskim. Uroczystość inauguracji pierwszego roku akademickiego odbyła się z udziałem ministra edukacji i nauki prof. Przemysława Czarnka.

GRUDZIEŃ

● **Początek grudnia** – na Pałac Potockich powróciły rzeźby: niewolnika tureckiego na ryzalit środkowy oraz 3 grupy puttów na patio wschodnie, które zaginęły w tajemniczych okolicznościach w czasie II wojny światowej.

● **3 grudnia** – Radzyński Jarmark Bożonarodzeniowy - odbył się po raz pierwszy na zrewitalizowanym Rynku

● **28 grudnia** - Marsz w Obronie Życia i Rodziny

● Ostatnie dni grudnia:

- Miejska Biblioteka Publiczna im. Z. Przesmyckiego w Radzynie Podlaskim Beneficjentem Programu Instytutu Książki „Kraszewski. Komputery dla bibliotek”.

- Zakończona budowa ulicy Polnej w Radzynie Podlaskim, inwestycja została oddana do użytku.

- Rozpoczęły się prace związane z rewitalizacją ostatnich fragmentów fasady korpusu głównego Pałacu Potockich.

Pałac Potockich w Radzynie Podlaskim

- bezcenna perła architektury, świątynia sztuki, świadek ważnych wydarzeń historii Polski

Radzyński Pałac Potockich należy do wąskiego grona najwspanialszych rezydencji rokokowych w Polsce, a nawet w Europie, wśród których wymienia się m.in. Wersal, drezdeński Zwinger, poczdamski Sanssouci, a w Polsce pałac Branickich w Białymstoku czy królewski Wilanów. Zespół pałacowo - parkowy reprezentuje francuski typ *entre cour et jardin* (między dziedzińcem a ogrodem), jakiego najznamienitszym przykładem jest pałac w Wersalu.

Najcenniejszym elementem założenia pałacowo-parkowego, stanowiącym ewenement w skali Europy, są rzeźby Jana Chryzostoma Redlera zdobiące pałac oraz znajdującą się w parku oranżerię. Wyjątkowość dzieła Redlera wynika zarówno z jego wysokiej wartości artystycznej, jedności wyrażonej nim idei (apoteoza rodów właścicieli), jak również z faktu, że w Radzynie oryginalne rzeźby zachowały się niemal w komplecie.

Niezwykle cennym obiektem jest również należąca do zespołu pałacowo-parkowego oranżeria, jej architektura stanowi arcydzieło klasy europejskiej - urzeka pięknem i harmonią, zdobi ją pełna dynamizmu grupa rzeźbiarska przedstawiająca Rydwan Apollina, uznawana za najwspanialszą rzeźbę Redlera.

Warto zwrócić również uwa-

gę na to, że wyjątkową wartość w skali kraju ma także radzyński park należący do zabytkowego zespołu, ze względu na to, że „jest jednym z niewielu, o ile nie jedynym na terenie Polski, ogrodem barokowym, zachowanym w oryginalnej, XVIII-wiecznej formie...”. W ogrodzie radzyńskim wszystkie elementy barokowe, począwszy od kompozycji, osi widokowych, ukształtowania terenu i układu ścieżek, przetrwały do naszych czasów. Dlatego, mimo znacznej degradacji, założenie radzyńskie jest niezwykle cenne – bo autentyczne... (Cytat za: Dorota Pape: Barokowy ogród przy rezydencji magnackiej w Radzynie Podlaskim, w: Radzyń Podlaski. Miasto i rezydencja, pod red. Grażyny Michalskiej i Dominiki Leszczyńskiej, Radzyń Podlaski 2011, s. 121- 134).

Pałac, oranżeria i park to dzie-

ła wybitnych twórców, w ich gronie są tak wielkie osobowości jak architekci Jakub Fontana i August Locci, rzeźbiarz Jan Chryzostom Redler, kamieniarz Michał Dollinger, ogrodnik Jan Dawid Knackfus.

Pałac i oranżeria charakteryzują się jednorodnością stylową i artystyczną – obiekty te określane są w literaturze fachowej jako „perły rokoka”; zespół pałacowo-

-parkowy to monumentalna budowla jednorodna stylistycznie o typowym dla późnego baroku układzie *entre cour et jardin*, podporządkowanym głównej osi kompozycyjnej.

Właścicielami i budowniczymi, a także mieszkańcami pałacu byli wybitni Polacy, zaliczający się do elity politycznej i kulturalnej kraju (Stanisław Antoni Szczuka, Eustachy, Ignacy i Sta-

niśław Kostka Potoccy, Karol Lipiński, Adam Jerzy Czartoryski). Stąd też nasz pałac był świadkiem wydarzeń ważnych nie tylko dla regionu, ale i całej Rzeczypospolitej. Właściwie znaczną część dziejów Radzyna można opowiedzieć wielkimi historycznymi dziełami Jana Matejki (Bitwa pod Grunwaldem, Wywołanie ducha Barbary Radziwiłłówny, Śmierć Zygmunta Augusta w Knyszynie,

Aktualny stan rewitalizacji Pałacu Potockich

Jeśli chodzi o korpus główny, to wewnątrz, po wylaniu posadzek w całym obiekcie, obecnie trwa układanie posadzek kamiennych i parkietów. Po wykonaniu przecierok ścian zostały one pomalowane po raz pierwszy w kolorze przełamanej bieli; drugi raz zostaną pomalowane po zainstalowaniu stolarki wewnętrznej.

Na ukończeniu są prace związane z renowacją elewacji korpusu głównego. Zakończone zostały prace malarskie ryzalitu środkowego i części zachodniej. Obecnie dobiega końca remont części wschodniej południowej fasady

i fragmentów nieobjętych wcześniejszym remontem, czyli części skrzydła wschodniego. W styczniu rozpoczął się remont fasady północnej (od strony parku).

Poddano renowacji zespół rzeźb korpusu głównego: kompozycję heraldyczną oraz rzeźbę niewolnika – Kozaka, na początku grudnia zainstalowano rzeźbę niewolnika-Turka, która została odtworzona, gdyż w czasie wojny zaginęła, pozostała z niej tylko noga z łańcuchem. Wykonano i zainstalowano rzeźby (putta) do alkierza wschodniego, zrekonstruowane w oparciu o przekazy iko-

nograficzne.

Kończą się prace związane z utwardzeniem dziedzińca płytami granitowymi, ustawione zostały stylowe latarnie. Wcześniej wykonano badania archeologiczne i położono instalacje podziemne.

Zakończono remont muru oporowego zamykającego dziedzińiec pałacu od strony południowej. Około 20 lat temu mur był remontowany, ale powierzchowne prace, nie przyniosły trwałego efektu. Okazało się, że stan muru jest dramatyczny, od strony dziedzińca trzeba było rozebrać jego koronę. Przeprowadzono uszczel-

nienie przez iniekcje - wstrzykiwanie substancji, która powstrzymuje wciąganie wilgoci, co zapewni dużą trwałość prac. Oprócz prac izolacyjnych wykonano nowe tynki renowacyjne i ułożono nowe zwieńczenia z piaskowca.

Wjazd na dziedzińiec pod tzw. Żelazną Bramą zostanie utwardzony zagęszczonym szutrem.

Przypomnijmy, że Miasto przygotowało projekt pod nazwą „Poprawa stanu infrastruktury zespołu pałacowo-parkowego i obszaru miejskiego w Radzynie Podlaskim”. Umowa na jego realizację zawarta została w dniu 26 czerwca

2020 r. pomiędzy Województwem Lubelskim i Miastem Radzyń Podlaski w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego.

Projekt obejmuje swoim zakresem remont i przebudowę korpusu głównego pałacu, remont nieodnowionych jeszcze fragmentów elewacji oraz przebudowę dziedzińca i remont muru oporowego. Całkowita wartość projektu to 28 361 074,58 zł, natomiast dotacja udzielona na realizację zadania wynosi 21 532 062,82 zł. Zgodnie z umową zadanie powinno być zrealizowane do dnia 30.06.2023 r.

Odsiecz Wiedeńska, Ogłoszenie Konstytucji 3 maja...).

Dominik Kazanowski, budowniczy pierwszej budowli – zamku starościńskiego uratował życie Kazimierza Jagiellończyka w bitwie pod Chojnicami (1434), Mikołaj Mniszech był wpływową osobą na dworze Zygmunta Augusta.

Tu w roku 1750 urodził się Ignacy Potocki – wybitny działacz doby Sejmu Wielkiego, współtwórca Konstytucji 3 maja, a jego brat Stanisław Kostka Potocki kształtował swe gusta artystyczne. Dzięki temu zgromadził liczne zbiory sztuki, w 1805 roku utworzył pierwsze muzeum otwarte dla publiczności w Wilanowie (gdzie przeniósł najcenniejsze dzieła sztuki z Radzyna), był dwukrotnie ministrem oświecenia, przyczynił się nie tylko do upowszechnienia oświaty publicznej, ale i do powstania Uniwersytetu Warszawskiego. Te fakty odegrały wielką rolę w ocaleniu polskiej kultury, nauki, tożsamości w dobie rozbiorów. Istnieją przekazy, że w Pałacu Potockich dyskutowano, a nawet tworzono niektóre zapisy Ustawy Rządowej z 1791 roku. W tym dziele pomocna była potęż-

na biblioteka, która w większości przeniesiona została do Wilanowa, dała tam początek Bibliotece Wilanowskiej, w efekcie i Narodowej.

W 1790 r. w Pałacu Potockich przyszedł na świat najwybitniejszy kompozytor doby przedchopinowskiej, genialny wirtuoz skrzypiec Karol Lipiński. Atmosfera artystyczna i intelektualna Radzyna sprawiła, że w mieście kwitło i nadal kwitnie życie kulturalne, artystyczne i intelektualne.

Kolejna właścicielka – Anna z Zamoyskich Sapieżyna była tą, która przywiozła z Włoch i rozpowszechniła Mazurka Dąbrowskiego. W radzyńskim Pałacu Potockich w 1805 odbył się zjazd magnaterii na spotkanie z carem Aleksandrem I w celu omówienie tzw. planu puławskiego (odzyskanie wolności Polski w oparciu o Rosję).

Ślub Anny Zofii Sapieżanki z księciem Adamem Jerzym Czartoryskim, najwybitniejszym politykiem XIX w., przywódcą politycznym Wielkiej Emigracji, odbył się w radzyńskim pałacu w 1817 roku.

Anna Wasak

Burmistrz Jerzy Rębek odpowiada na pytanie:

Czy nam się opłaca rewitalizacja Pałacu Potockich?

- Rewitalizacja Pałacu Potockich nie jest obciążeniem dla społeczności Radzyna, pieniądze na remont pochodzą ze środków zewnętrznych. Europejskiej klasy zabytek o bogatej historii już jest, a stanie się jeszcze bardziej atrakcyjną wizytówką, marką naszego miasta i przyczyni się do jego rozwoju. Koszty bieżącego utrzymania obiektu są 10-krotnie niższe niż pływalni, a korzyści społeczne na pewno nie mniejsze.

Rewitalizacja Pałacu Potockich nie jest obciążeniem dla społeczności Radzyna. Dotychczasowe prace finansowane są z dotacji: środków unijnych pozyskanych za pośrednictwem Urzędu Marszałkowskiego oraz środków z Rządowego Funduszu Inicjatyw Lokalnych, które pokryły wkład własny. Podejmujemy starania o pozyskanie środków na wkład własny, jaki będzie potrzebny w 2023 roku.

Mamy niepowtarzalną szansę przywrócić obiekt do dawnej świetności, co wpłynie na promocję i rozwój Radzyna. Warto zwrócić uwagę, że wiele naszych narodowych dóbr kultury zostało zniszczonych albo zrabowanych, wiele pozostało za naszą wschodnią granicą. Spotykamy się ze zrozumieniem i wielką przychylnością ze strony władz, ponieważ obecne władze państwowe i wojewódzkie traktują nasz pałac jako dobro narodowe – nie tylko w jako lokalną czy regionalną ciekawost-

kę. Ponadto należy podkreślić, że nie wszystko należy i da się przeznaczyć bezpośrednio na pieniądze, ale w ostateczności zachowanie tożsamości, pamięci historycznej nam, jako społeczeństwu opłaca się także materialnie.

Fakt, że mamy taki obiekt – wyjątkowy w skali europejskiej – jest wielkim dobrodziejstwem dla naszego miasta. Wysokiej klasy artystycznej jest architektura pałacu, ewenement europejski stanowi zespół rzeźb, które możemy podziwiać w oryginale i to z ulicy, nie płacąc za to biletów. Dodam, że dr Tomasz Dziubecki zaprezentował nasze rzeźby podczas konferencji w Wersalu i jak stwierdził w prelekcji wygłoszonej podczas zjazdu rodu Kątskich w Radzynie, wzbudziły zachwyt wśród znawców.

Jeśli chodzi o bieżące utrzymanie, to jest to kwota 327 tys. zł, ale należy ją pomniejszyć o czynsz, jaki płaci Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego za wynajem pomieszczeń dla Państwowej Szkoły Muzycznej I st. im. Karola Lipińskiego (100 tys. zł). W przyszłości również otrzymamy pieniądze za wynajem wschodniego skrzydła dla Archiwum Państwowego. Obecnie prowadzone są tam prace adaptacyjne dla AP.

Porównajmy: Roczny koszt utrzymania krytej pływalni to 2,5 mln zł, z czego przychody ze sprzedaży biletów wynoszą ok. 0,5 mln zł, więc Miasto dokłada rocz-

nie 2 mln zł do funkcjonowania basenu. I nikt tego nie kwestionuje – pływalnia jest potrzebna.

Koszty utrzymania pałacu – europejskiej perły rokoka, która da miejsce na wieloraką działalność o charakterze społecznym i kulturalnym – kosztować będzie 10-krotnie mniej niż basen. Ponadto jest szansą na szeroką promocję i prezentację zarówno historii, jak i współczesnych walorów naszego miasta. Pozostanie jeszcze dość miejsca na działalność wystawienniczą, koncertową, kawiarnię z zapleczem. Dodac należy, że koncepcja ta została opracowana przez pracowników naukowych Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie i Politechniki Lubelskiej.

Czy zatem warto rozmawiać o kosztach utrzymania pałacu, które w przyszłości zostaną jeszcze pomniejszone?

Jeśli chodzi o promocję miasta, to dzięki Pałacowi Potockich jest ono znane w Polsce – dzięki m.in. licznym programom telewizyjnym i wydawnictwom, udziałowi w plebiscytach. Odsyłam do informacji o bardzo wielu działaniach promocyjnych, które są zamieszczone m.in. w raporcie o stanie miasta z 2021 roku i były omawiane na forum Rady Miasta. Wymiernym efektem jest zwiększenie się ruchu turystycznego, co odnotowuje Punkt Informacji Turystycznej.

Pływacy z I LO w Radzynie na medal

7 grudnia 2022 roku w Białej Podlaskiej odbyła się Licealiada w Pływaniu Indywidualnym i Drużynowym Dziewcząt i Chłopców - Mistrzostwa Rejonu (1/2 Finału Wojewódzkiego).

Wzięła w nich udział wyselekcjonowana po eliminacjach powiatowych grupa młodzieży z I LO w Radzynie Podlaskim. Pierwszy od 3 lat po pandemii występ w zawodach rangi 1/2 Finału Wojewódzkiego okazał się historycznym sukcesem.

Sztafeta dziewcząt w składzie: Eliza Gomółka, Martyna Muniowska, Natalia Niewęglowska, Agata Szczuchniak, Sofia Kazmirchuk, Wiktoria Madej po raz pierwszy w historii I LO w Radzynie Podlaskim stanęła na najwyższym stopniu podium i zdobyła złoty medal.

Cztery pierwsze dziewczęta ze składu sztafety to zawodniczki trenowane od wielu lat przez trenerów Joannę i Jacka Dębskich.

Indywidualnie do finału wojewódzkiego awansowali: Eliza Gomółka - 1 miejsce - 50 m st. dowolnym, Natalia Niewęglowska - 1 miejsce - 50 m st. motylkowym, Agata Szczuchniak - 2 miejsce - 50

m st. klasycznym, 3 miejsce - Mikołaj Trykacz - 50 m st. dowolnym, Jakub Różycki 3 miejsce - 50 m st. klasycznym.

Odrobiny szczęścia zabrakło: Michałowi Danilczukowi i Martynie Muniowskiej, którzy zajęli 4 miejsca. Na miejscach piątym i dalszych uplasowali się: Oliwia Zdziarska, Łukasz Opolski, Mikołaj Maciuk i Wiktoria Madej.

Organizatorem zawodów był Biały Szkolny Związek Sportowy.

Zawody przebiegały w zdrowej, przyjaznej i sportowej atmosferze przyświecającej sportowi dzieci i młodzieży „Zwycięzać bez pychy, przegrywać bez urazy”.

Finał Wojewódzki już w najbliższy poniedziałek w Lublinie.

Szkoda, że nasze Złotka nie pojedą w pełnym składzie, termin zawodów pokrywa się niestety z terminem próbnej matury.

Dziewczęta kolejny raz udowodniły, że potrafią walczyć i zwyciężać, są wyposażone w geny wojowniczek walczących do końca.

Trzymajcie za nas kciuki.

Trenerem i opiekunem młodzieży była Joanna Jaszcz - Dębska, nauczyciel wychowania fizycznego w I LO w Radzynie Podlaskim.

Co dzieje się w Miejskim Klubie Seniora

Miejski Klub Seniora, który ma swą siedzibę w budynku przy ul. Armii Krajowej, do wybuchu pandemii prowadził bardzo bogatą działalność. Różnego typu zajęcia (plastyczne, muzyczne, sportowe, wykłady z zakresu wiedzy historycznej, zdrowego stylu życia, bezpieczeństwa i wiele innych, okazjonalne spotkania towarzyskie) odbywały się codziennie, z wyjątkiem weekendów.

Radzyński Klub Seniora nawiązał ścisłą współpracę ze Stowarzyszeniem MANKO – dzięki stworzonemu programowi pozyskał dla radzyńskich seniorów Ogólnopolską Kartę Seniora, 10 ambasadorów projektu uczestniczyło we wrześniu Międzynarodowej Senioriadzie w Krakowie, a także spotkaniach z okazji Dni Seniora..

Działalność została ograniczona w okresie pandemii. W tym czasie opiekun Klubu pomagał samotnym seniorom w robieniu zakupów, kontaktach z lekarzami, organizował dowóz na szczepienia. Drugim momentem, który miał wpływ na aktywność MKS była potrzeba znalezienia miejsca dla uchodźców z Ukrainy. Ponieważ w pałacu prowadzony jest remont, jedynym odpowiednim miejskim budynkiem był ten położony przy ul. Armii Krajowej 1, gdzie stworzone zostały godne warunki dla dużej liczby uchodźców. Przebywają tam od 70 do 38 – głównie matek z dziećmi. Opiekun MKS Stanisław Wachnik na co dzień sprawuje opiekę nad przebywającymi w budynku Ukrainkami z dziećmi. - Niestety, wpłynęło to na działania organizacji i stowarzyszeń, które tam miały swe siedziby, ale czy można się było inaczej zachować? Ja twierdzę, że nie - trzeba było dać schronienie kobietom i dzieciom. Gdy w czerwcu 2023 roku ukończony zostanie remont pałacu, Klub będzie mógł wrócić do daw-

nej działalności już w nowej siedzibie – mówi burmistrz Jerzy Rębek.

Obecnie, mimo trudności lokalowych, MKS działa. Seniorzy spotykają się, rozmawiają o problemach, w których rozwiązaniu pomaga opiekun Klubu Stanisław Wachnik. Chodzi o pomoc w załatwianiu spraw urzędowych (ostatnio ws. dodatku węglowego), wizyt u lekarzy, zakupu leków itd. Spotkali się na zabawie sylwestrowej w Siedlanowie.

Należy przypomnieć, że we wrześniu 2022 r. Miasto Radzyń Podlaski otrzymało wyróżnienie w konkursie „Gmina Przyjazna Seniorom”, a opiekun Miejskiego Klubu Seniora Stanisław Wachnik został laureatem konkursu „Aktywny Senior”. Wręczenie dyplomów odbyło się podczas Wojewódzkiego Dnia Rodziny zorganizowanego 7 września na terenie Muzeum Wsi

Lubelskiej w Lublinie.

Do konkursu „Gmina Przyjazna Seniorom” wpłynęło 39 zgłoszeń. Radzyń znalazł się w gronie 10 samorządów, które otrzymały wyróżnienia. Stanisław Wachnik znalazł się w gronie 5 laureatów konkursu „Aktywny Senior”, których jury konkursu wybrało spośród 30 kandydatów.

Od połowy roku 2023, gdy zakończy się remont pałacu, MKS zyska nową siedzibę i będzie mógł powrócić do dawnej aktywnej działalności. Pieniądze zarezerwowane dla Miejskiego Klubu Seniora (13 690 zł) zostaną przeznaczone na zakup kolejnych Międzynarodowych Kart Seniora, prenumeratę „Głosu Seniora”, uczestnictwo radzyńskich seniorów w Senioriadzie oraz działalność w nowej siedzibie.

AW

„Kormoran” z przedświąteczną wizytą

Tuż przed świętami Bożego Narodzenia, członkowie Stowarzyszenia „Kormoran” z Radzyna Podlaskiego udali się z symbolicznymi prezentami do tych, którzy z powodów zdrowotnych nie mogli uczestniczyć w spotkaniu grupy.

- Postanowiliśmy wybrać się z paczkami do naszych członków i sympatyków, którzy z powodów zdrowotnych nie mogli uczestniczyć w przedświątecznym spotkaniu stowarzyszenia. Radość z odwiedzin była wielka. Nasi przyjaciele dostali też od nas

symboliczne prezenty, ale w tej wizycie nie o paczki chodziło, a o pamięć – wyjaśnia Stanisława Popławska, prezes stowarzyszenia.

Red.

Od stycznia 2023 r. rusza nowa wersja programu „Czyste Powietrze”!

Uprzejmie informujemy, że uruchomienie nowej, zmienionej wersji Programu „Czyste Powietrze” nastąpiło w dniu 3 stycznia 2023 r. Od tego dnia zaczną obowiązywać nowe warunki programu. Więcej informacji na stronie www.radzyn-podl.pl oraz www.czystepowietrze.gov.pl

Wychodząc naprzeciw potrzebom naszych Beneficjentów, zmia-

ny obejmują m.in. podwyższenie progów dochodowych, zwiększenie wysokości dotacji oraz możliwość złożenia kolejnego wniosku o dofinansowanie dla tych, którzy już wcześniej skorzystali z Programu. Jednocześnie i przede wszystkim promujemy kompleksową termomodernizację, która służy bezpieczeństwu cieplnemu gospodarstw naszych beneficjentów. Efektywne energetycznie domy to mniejsze koszty ogrzewania budynku, ale i

poprawa jakości powietrza.

Nowy Program, na podstawie którego nabór rozpocznie się od 03 stycznia 2023 r. udostępniamy już teraz na stronie Urzędu Miasta.

Przypominamy, że Punkt Konsultacyjno- Informacyjny Programu „Czyste Powietrze” otwarty jest dla mieszkańców miasta w tut. Urzędzie w każdą środę w godzinach 8- 15 (III piętro, pokój nr 303).

Zapraszamy!

KOMPLEKSOWA TERMOMODERNIZACJA – NAJLEPSZE CO MOŻESZ ZROBIĆ

1 200 zł
na audyt

do 69 100 zł
na inne instalacje
i ocieplenie domu

do 50 900 zł
na pompę ciepła

do 15 000 zł
na PV

razem do
136 200 zł

więcej informacji na www.czystepowietrze.gov.pl

Przypominamy o obowiązku odśnieżania chodników

W związku z trwającym sezonem zimowym 2022/2023 przypominamy właścicielom nieruchomości o obowiązku odśnieżania chodników. Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2010) obowiązkiem właściciela nieruchomości jest uprzątnięcie błota, śniegu, lodu lub innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż nieruchomości, przy czym za taki chodnik uznaje się wydzieloną część drogi publicznej służącą dla ruchu pieszego, położoną bezpośrednio przy granicy nieruchomości.

W rozumieniu ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gmi-

nach chodnik to wydzielona część drogi publicznej służąca dla ruchu pieszego, położona bezpośrednio przy granicy nieruchomości. A więc obowiązek sprzątnięcia nie dotyczy tylko tych właścicieli nieruchomości, do których granic bezpośrednio przylega chodnik. Zdarza się, że do nieruchomości przylega droga, ale nie ma ona chodnika, wówczas powyższy obowiązek nie ma w stosunku do właściciela zastosowania. Zgodnie z przepisem właściciel jest zobowiązany do uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodnika przyległego do jego nieruchomości. Zatem obowiązek ten polega po prostu na sprzątnięciu chodnika. W zimie poprzez usuwanie śniegu i lodu, w innych porach roku poprzez usuwanie błota i innych zanieczyszczeń, które gromadzą się na chodniku. **Niedopusz-**

czalnym jest usuwanie śniegu, lodu lub innych zanieczyszczeń z chodników na jezdnię.

Właściciel, który uchylił się od obowiązku utrzymywania czystości i porządku, może zostać ukarany grzywną, którą wymierza się w trybie obowiązującym przy ściganiu wykroczeń. **Właściciela obciąża odpowiedzialność cywilna za skutki wypadków spowodowanych brakiem dbałości o chodnik.**

Przypomina się również o zapewnieniu bezpieczeństwa **poprzez usuwanie nawisów śnieżnych i sopli z dachów budynków.** AW

BURMISTRZ MIASTA RADZYŃ PODLASKI INFORMUJE

że posiada do wydzierżawienia część nieruchomości przy ul. 11 Listopada z przeznaczeniem pod garaże.
Informacje szczegółowe: pokój 112 Urzędu Miasta, tel. 83 351 24 75

OGŁOSZENIE

BURMISTRZ MIASTA RADZYŃ PODLASKI

podaje do publicznej wiadomości, że został wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Radzyń Podlaski na okres 21 dni tj. **od dnia 11 stycznia 2023 r. do dnia 31 stycznia 2023 r.** wykaz nieruchomości przeznaczonych do wydzierżawienia w trybie bezprzetargowym do 3 lat - na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. 2021.1899).

Wykaz jest załącznikiem do Zarządzenia Nr 3 Burmistrza Miasta Radzyń Podlaski z dnia 10 stycznia 2023 roku.

Zareklamuj się na ogrodzeniu PUK w Radzynie

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Radzynie ogłosiło przetarg na najem powierzchni reklamowej. Oferta obejmuje okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku i dotyczy północnej części ogrodzenia siedziby PUK. Szczegóły na stronie PUK i Urzędu Miasta.

Akcja MOPS w Radzynie: „Jedna paczka z jednej klasy dla jednej rodziny”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzynie Podlaskim od kilku lat organizuje akcję przed Świątami Bożego Narodzenia „Jedna paczka z jednej klasy dla jednej rodziny”.

W tym roku, tak jak w latach poprzednich, do akcji włączyły się wszystkie szkoły z terenu miasta, I Liceum Ogólnokształcące, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych, Szkoła Podstawowa Nr 1 i Szkoła Podstawowa Nr 2.

Udało się zebrać kilkadziesiąt paczek. Zostały one przekazane przez pracowników socjalnych rodzinom, które korzystają z pomocy radzyńskiego MOPS.

MOPS składa serdeczne podziękowania Pani Ewie Grodzkiej – Dyrektor LO Nr 1w Radzynie Podlaskim, Pani Grażynie Dzido

– Dyrektor ZSP w Radzynie Podlaskim, Pani Renacie Sieromskiej – Dyrektor SP nr 1 w Radzynie Podlaskim, Panu Cezaremu Czarniakowi – Dyrektorowi Szkoły Podstawowej Nr 2 w Radzynie Podlaskim, oraz wszystkim wychowawcom i uczniom, którzy uczestniczyli w tej szlachetnej akcji.

Andrzej Szczęch – Kierownik MOPS w Radzynie Podl.

Jubileuszowa X Noworoczna Gala Kameralnej Orkiestry Akordeonowa Arti Sentemo

Po raz dziesiąty nowy rok kultury w Radzynie został otwarty wielkim koncertem w wykonaniu Kameralnej Orkiestry Akordeonowej Arti Sentemo, który odbył się 7 stycznia w hali widowiskowo - sportowej ZSP.

W określeniu „wielkim” nie ma przesady. Ponad tysiąc-osobowa publiczność przez prawie trzy godziny słuchała wspaniałej muzyki: od kolęd, przez wielkie dzieła klasyczne, po hity muzyki rozrywkowej i filmowej w wykonaniu profesjonalnej już radzyńskiej orkiestry, w której grają utalentowani i utytułowani, w dodatku sympatyczni, pełni dobrej energii młodzi muzycy, cieszący się uznaniem wśród profesjonalistów i wielką sympatią publiczności.

Świadczy o tym frekwencja na koncertach, ale także fakt, że fani

Orkiestry przebywają niekiedy dalekie odległości, by wysłuchać Arti Sentemo na żywo. Tym razem wierna publiczność również nie zawiodła i wypełniła po brzegi obszerną halę widowiskowo - sportową.

Przybyłych na koncert powitał założyciel, kierownik artystyczny i dyrygent ARTI SENTEMO **Zbigniew Czuryło**, dyrektor Państwowej Szkoły Muzycznej I st. im. Karola Lipińskiego w Radzynie, założyciel i kierownik artystyczny Orkiestry, wraz z **Dorotą Semeniuk** - jej menadżerką i sekretarzą

Stowarzyszenia Melodia Art. Galę poprowadziła **Magdalena Kuraś**, która wystąpiła również jako wokalistka. Wśród szczególnych gości znaleźli się Senator RP **Grzegorz Bierecki**, Poseł na Sejm RP **Dariusz Stefaniuk**, Wicewojewoda Lubelski **Robert Gmitruczuk**, Marszałek Województwa Lubelskiego **Jarosław Stawiarski**, Prezes PGE Dystrybucja **Jarosław Kwaszek**, Kierownik Delegatury Urzędu Marszałkowskiego w Białej Podlaskiej **Dariusz Litwiniuk**, Przewodniczący Sejmiku Wojewódzkiego **Grzegorz Szwał**, Radny Sejmiku

Województwa Lubelskiego **Ryszard Szczygieł**, Rektor Akademii Białskiej **Jerzy Nitychoruk**, przedstawiciele samorządów z terenu powiatu radzyńskiego z Burmistrzem Radzyna **Jerzym Rębkiem**, Starostą Radzyńskim **Szczepanem Niebrzegowskim** i Starostą Parczewskim **Januszem Hordejukiem**, wójtami gmin. Byli obecni również proboszczowie radzyńskich parafii: dziekan radzyński **ks. kan. Krzysztof Pawelec**, **ks. kan. Jarosław Sutryk** oraz **ks. kan. Henryk Och**. Na widowni nie zabrakło sponsorów Orkiestry.

„Na akordeonach da się zagrać wszystko”

Również tym razem Arti Sentemo pokazała, że na akordeonach da się zagrać każdy rodzaj muzyki, dzięki wspaniałym aranżacjom dwóch młodych akordeonistów – **Jakuba Stefaniaka** i **Szymona Lipińskiego**. Fani Orkiestry wysłuchali aż dziewięciu premierowych wykonania. Występ rozpoczęły dwie kolędy („Gdy śliczna Panna” i „Przybieżeli do Betlejem”). W następnej części koncertu królowała muzyka klasyczna. W programie znalazły się m.in. słynna symfonia

nia g-moll KV 550 W.A. Mozarta i porywający walc J. Straussa „Nad pięknym modrym Dunajem”. W dalszej części była poruszająca „Dumka wojenna” zadedykowana walczącej Ukrainie, pojawiły się inne utwory, które przeniosły nas na Ukrainę: wspaniała muzyka Krzesimira Dębskiego z filmu „Ogniem i mieczem” oraz sentymentalna „Dumka na dwa serca” i przebojowe „Hej, sokoły”. Usłyszeliśmy także „Taniec z szablami” Arama Chaczaturiana, „Caravan” D. Ellingtona, dwa utwory Wojciecha Kilara: „Melancholia” i walc z filmu „Trędowata”. Publiczność wysłuchała „Czardasza” M. Rizola, Suity z filmu „Bandyta”- „Taniec Eleny” „Lekkiej kawalerii” Franza von Suppe.

Podczas koncertu wystąpił też kwintet Zespołu Szkół Muzycznych II st. w Białej Podlaskiej (absolwenci PSM I st. w Radzynie Podlaskim) w składzie: **Marcel Semeniuk, Stanisław Krupa, Jakub Palinowski, Marcin Mitura i Mateusz Golonka**.

Oprócz wspaniałego, różnorodnego i ambitnego repertuaru, profesjonalnego, pełnego artyzmu i pasji wykonania, koncerty zachwycają przesympatyczną atmosferą, kulturą słowa konferansjerów oraz piękną, wzmacniającą wyraz artystyczny i emocje oprawą wizualną, która m.in. promuje piękno Radzyna i jego zabytków.

Arti Sentemo w 2022 roku

W minionym roku nie tylko radzyńska publiczność miała przyjemność słuchania Arti Sentemo. Magdalena Kuraś przypomniała najważniejsze wydarzenia ostatnich 12 miesięcy. Orkiestra dała wiele koncertów. W lutym na Konkursie Międzynarodowym World Open Music Competition w Belgradzie zdobyła dwa pierwsze miejsca – w kategorii muzyki klasycznej i roz-

rywkowej. Arti Sentemo oceniana była w kategorii akademickiej, choć 60% członków zespołu nie jest studentami ani absolwentami uczelni muzycznych. Występowała podczas festiwalu Word Accordion Day 2022 na Akademii Muzycznej w Gdańsku, inaugurowała IV Międzynarodowy festiwal akordeonowy w Solcu Kujawskim, w sierpniu dała koncert w Filharmonii Dolnośląskiej w Jeleniej Górze (przyjęty tak ciepło, że zagrała 4 bisy, a scenę opuszczała przy owacjach na stojąco), koncertem w Teatrze im. J. Osterwy zwińczyła obchody 115. rocznicy Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie, uświetniła inaugurację radzyńskiej Filii Akademii Białskiej Nauk Stosowanych, wykonała koncerty w Chojnicach, Solcu Kujawskim, Świeradowie, Birczy na Podkarpaciu i w Żabikowie. Płyty trafiły do melomanów nie tylko w Polsce, ale i z Niemiec, Anglii, Australii.

Każdy występ Orkiestry z Ra-

dzynia był sukcesem: podbijał serca publiczności, zachwycał, „**uwodził brzmieniem, aranżacjami, doborem repertuaru, ale też dowcipną, jednak ze wszech miar elegancką konferansjerką szefa orkiestry Zbigniewa Czuryły**” – jak pisała **Maria Eichler**.

Wspaniali młodzi muzycy

Skład ARTI SENTEMO tworzą: **Adam Dudek, Jakub Stefaniak, Karol Zbaracki, Szymon Lipiński, Stanisław Krupa, Jakub Mackiewicz, Jakub Palinowski, Marcel Semeniuk, Mateusz Golonka, Anna Szczęsna, Justyna Czuryło (flet), Julia Drożdż (instrumenty perkusyjne)**. Wszyscy są wychowankami klasy akordeonu **Zbigniewa Czuryły** Zespołu Szkół Muzycznych II st. w Białej Podlaskiej i Państwowej Szkoły Muzycznej I st. w Radzynie Podlaskim. To młodzi muzycy, laureaci krajowych i międzynarodowych konkursów muzycznych, solowych i kameral-

nych, studenci i absolwenci Akademii Muzycznych w Warszawie, Gdańsku i Katowicach. Są wśród nich m.in. stypendyści Premiera RP, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Młoda Polska”, Marszałka Województwa Lubelskiego, rektorów uczelni muzycznych.

Zbigniew Czuryło podkreślił, że młodzi muzycy wyrosli z Państwowej Szkoły Muzycznej I st. im. Karola Lipińskiego w Radzynie, która w tym roku w maju obchodzić będzie (przełożony z roku 2022) jubileusz 40-lecia istnienia. Z tej okazji wybrzmiał też przebój „Czterdzieści lat minęło” z filmu „Czterdzieści lat minęło”. Poinformował też o nowej płycie Orkiestry „Arti Sentemo Classic”, której promocja odbędzie się w Radzynie już 19 lutego.

„Maestro, dziękuję za zachwyty. Jest Pan wielkim kustoszem naszej kultury”

W imieniu gości reprezentujących władze różnych szczebli (od parlamentarnej, przez rządową po

samorządową) na ręce Zbigniewa Czuryły za koncert podziękował **Senator RP Grzegorz Bierecki**. - Maestro! Dziękuję za uczucia, które Pan w nas wzbudza. Mamy do czynienia z czymś pięknym, dobrym i radosnym, coś nam się w sercach zapala, nie jesteśmy jak zgaszone świece. To uczucie to zachwyty. Dziękujemy. Dziękuję też za pasję, miłość do muzyki, troskę o polską kulturę, która jest znakiem naszej tożsamości. Jest Pan wielkim kustoszem, obrońcą naszej kultury, jest pan Rycerzem Niepodległej – mówił Senator i wręczył dyrektorowi Zbigniewowi Czuryły Rycerski Ryngraf z wizerunkiem Matki Boskiej Kodeńskiej.

Przypomnijmy, że w ubiegłym roku – w 30-lecie pracy na stanowisku dyrektora PSM w Radzynie Podlaskim -Centrum Edukacji Artystycznej w Warszawie przyjęło Zbigniewa Czuryły do grona krajowych konsultantów Centrum Edukacji Artystycznej.

Anna Wasak

Radzyńska Noc Styczniowa

Powstanie Styczniowe – narodowy zryw wolnościowy z 1863 r. jest dla Radzyna Podlaskiego ważnym wydarzeniem. Świadczą o tym zarówno historyczne pamiątki – mogiła powstańców przy ul. Powstańców Styczniowych, groby uczestników Powstania Styczniowego na cmentarzu parafialnym, krzyż z kaplicy Pana Jezusa w kościele Świętej Trójcy, przy którym idący do powstania składali przysięgę, ale także upamiętnienia: imię Bohaterów Powstania Styczniowego nadane Szkole Podstawowej nr 1, nazwy ulic: Powstania Styczniowego, Powstańców Styczniowych, Bronisława Deskura, Romualda Traugutta, Karola Krysińskiego.

W noc wybuchu Powstania Styczniowego z 22 na 23 stycznia 1863 roku stoczono bitwy w 33 miejscowościach, w tym w Radzynie Podlaskim. Nasze miasto znalazło się wśród ważnych miejscowości, objętych planem działania podlaskiej organizacji narodowej, opracowanym 5 stycznia 1863 r. w Warszawie. Plan ten zakładał opanowanie traktu brzeskiego i ważniejszych miast leżących w jego pobliżu w celu zdeorganizowania komunikacji między Warszawą a Cesarstwem Rosyjskim i zatrzymania przetrwania wojsk rosyjskich w granice Królestwa Polskiego. W

planie było opanowanie Radzyna, Międzyrzecza, Parczewa, Włodawy, Kocka, Kodnia.

Radzyń był miastem niewielkim, ale miał rangę powiatu, tu mieściły się władze administracyjne, sądowe i wojskowe. W powiecie radzyńskim w sumie stacjonowało ponad 2000 żołnierzy i 24 działa. W samym Radzynie stacjonował sztab 5 brygady artylerii polowej z dowódcą – gen. Kannabichem, 3. gwintowana bateria artylerii z 8 działami, 2. dywizja artylerii z dowódcą ppłk. Mejbaumem, 3. kompania 5. batalionu strzeleckiego oraz sotnia kozaków.

Do ataków na Międzyrzec, Parczew i Włodawę w ogóle nie doszło. Naczelnikiem powstania w powiecie radzyńskim był Bronisław Deskur, właściciel majątku Horostyta, odpowiedzialny także za atak na Radzyń. W samym Radzynie mieszczan do walki przygotowywał M. Pyrkosz.

Punkt zborny dla oddziałów mających atakować Radzyń wyznaczono na skrzyżowaniu traktu: Wołyń- Parczew-Radzyń. Tu późnym wieczorem 22 stycznia miały przybyć grupy powstańców i stąd ruszyć do ataku na Radzyń.

Przebieg tej historycznej nocy

styczniowej opisał Józef Piłsudski. Opowiadanie „Atak na Radzyń” znalazło się w szkolnym podręcz-

niku dla klasy 4. szkoły powszechnej pt. W służbie Ojczyzny”.

Anna Wasak

Bronisław Deskur - wybitny społecznik, polityk i działacz niepodległościowy, przywódca Powstania Styczniowego na ziemi radzyńskiej

W 160. rocznicę wybuchu Powstania Styczniowego pragniemy przypomnieć sylwetkę przywódcy powstańców ziemi radzyńskiej.

Bronisław Deskur urodził się w 1835 roku w Rudzie Talubskiej na Podlasiu, w spolonizowanej rodzinie szlachty francuskiej. Indygenat, czyli polskie szlachectwo, otrzymał jego dziadek – Piotr Deskur – podpułkownik wojsk polskich, a Sejm z 1775 roku rozciągnął je na jego synów. Szkołę średnią Bronisław ukończył w Łukowie, a studia wyższe w Warszawie. Zawsze interesował się historią i to prawdopodobnie studiował.

Po ślubie z Teklą Bobrownicką osiadł w majątku Horostyta, który był wianem ślubnym jego żony. Deskur był aktywnym działaczem ziemskim, członkiem Towarzy-

stwa Rolniczego. W 1861 roku zniósł w swoim majątku pańszczyznę i uwłaszczył chłopów, lecz ci nie przyjęli ziemi.

Właściciel Horostyty był aktywny na polu patriotycznym i niepodległościowym – już od początku lat sześćdziesiątych XIX wieku aktywnie organizował powstanie. Wiosną 1861 roku chciał w swoim dworze zorganizować zjazd delegatów z całego Królestwa Polskiego, ale do niego nie doszło. W jego majątku odbywały się liczne spotkania drobnej szlachty, młodzieży ziemiańskiej i zaufanych chłopów, podczas których ćwiczone strzelanie, szermierkę i jazdę konną. Jako cywilny naczelnik województwa podlaskiego współpracował z wieloma znanymi działaczami powstania konspiracji m. in. Teodorem Jasińskim i ks. Stanisławem Brzóska. Przed powstaniem został

awansowany do stopnia majora i otrzymał polecenie opracowania planu zdobycia Radzyna.

W nocy z 22 na 23 stycznia 1863 roku na terenie Królestwa Polskiego wybuchło powstanie. Rząd Narodowy wzywał narody Polski i Litwy do walki z „najeźdźczym i nikczemnym rządem”. Najaktywniejszy ruch powstańczy był m. in. na Podlasiu.

Dla oddziału mającego zaatakować Radzyń Bronisław Deskur wyznaczył punkt zborny na skrzyżowaniu traktu: Wołyń – Parczew – Radzyń. Zebranie oddziału trwało bardzo długo i przez to powstańcy utracili możliwość zaskoczenia Rosjan. Czynnikiem zaskoczenia był bardzo ważny, ponieważ w Radzynie stacjonowały duże siły Rosyjskie, w skład których wchodziło: 7 kompanii piechoty, szwadron ułanów i sotnia kozaków.

Deskur podzielił swój oddział

na trzy części. Jedną dowodził on sam, drugą – Pyrkosz, a trzecią Jasiński. W trakcie ataku zginęło 11 powstańców, w tym Pyrkosz, ale powstańcy odnieśli zwycięstwo. Zabili wielu Rosjan i zdobyli dużo broni, lecz po jakimś czasie zostali wyparci z miasta. Po klęsce oddział dowodzony przez Bronisława Deskurę wycofał się aż za Bug. Walczył na Podlasiu, w Łomżyńskim i na Lubelszczyźnie. Wyjeżdżał też do Galicji.

W marcu 1864 roku Bronisław Deskur musiał opuścić kraj. Mieszkał najpierw w Dreźnie, a później w Paryżu. Tu pracował w fabryce jako zwykły robotnik. Następnie we francuskim miasteczku Lure założył sklep. Bardzo tęsknił za krajem i po latach tu wrócił, zamieszkał w Galicji we Lwowie, gdzie zmarł w sierpniu 1895 roku. Swoje wspomnienia, w tym opis walk w Radzynie w pierwszą noc

Bronisław Deskur
Fotografia pochodzi ze Strony Rodu Kułakowskich herbu Kościeszka, www.kulakowsynet23.net

Powstania Styczniowego, opisał w pamiętniku pt. „Do moich wnuków”.

Arkadiusz Kulpa

Orszak Trzech Króli w Radzynie

Nasza manifestacja wiary jest dziś szczególnie potrzebna

Radzyń był jedną z ok. 700 miejscowości, których ulicami 6. stycznia przeszedł Orszak Trzech Króli. W świętowanie włączyło się wielu mieszkańców Radzyna i ziemi radzyńskiej, by publicznie zmanifestować wiarę i radość z przyjścia Zbawiciela na świat. W orszaku szli księża, wspólnoty parafialne, osoby indywidualne, rodziny z dziećmi oraz przedstawiciele władz samorządowych.

W wydarzeniu uczestniczyli m.in. burmistrz Radzyna Jerzy Rębek, przewodniczący Rady Miasta Adam Adamski, starosta radzyński Szczepan Niebrzegowski z wicestarostą Michałem Zającem i przewodniczącym rady Powiatu Robertem Mazurkiem. Korowód prowadzili trzej królowie na koniach, śpiewowi kołęd przewodniczył chór parafialny.

Po przejściu ze świątyni częścią ulicy Ostrowieckiej do szopki ustawionej na pl. Wolności głos zabrał dziekan dekanatu radzyńskiego, proboszcz parafii Świętej

Trójcy. Ks. kan. Krzysztof Pawelec podkreślił, że to dzięki władzom samorządowym w okresie Bożego Narodzenia poza kościołem jest miejsce, stanowiące znak przyścia na świat Jezusa Chrystusa.

Następnie głos zabrał Burmistrz Radzyna Jerzy Rębek, który podziękował uczestnikom i organizatorom orszaku, a także wskazał na głęboki sens wydarzenia. - Dziś, jak nigdy dotąd, nasza manifestacja wiary jest bardzo potrzebna. Obserwujemy, co dzieje się w świecie i w Polsce - łącznie z profanacjami Świąt

Bożego Narodzenia - Władarz dziękował uczestnikom za obecność na orszaku. - Jestem dumny, że mogę Państwa reprezentować - mówił władarz i złożył życzenia noworoczne zebrany oraz dziękował kapłanom za pieczę duchową i modlitwę w intencji mieszkańców ziemi radzyńskiej.

AW

fot. Mirosław Piasko

Msza św. w intencji Ojczyzny w 41. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego

Mszą św. w intencji Ojczyzny i ofiar stanu wojennego sprawowaną w sanktuarium Matki Bożej Nieustającej Pomocy uczczono w Radzynie Podlaskim 41. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego. Po Mszy św. delegacje złożyły wieńce pod pomnikiem bł. ks. Jerzego Popiełuszki przy kościele Świętej Trójcy.

udawać, że pośród naszych rodzin niektórzy nasi ojcowie, dziadkowie z różnych przyczyn stawali po drugiej stronie - mówił ks. Mariusz Zaniewicz. - Chcemy być sprawiedliwi, ale nie chcemy zatrzymywać się tylko na sprawiedliwości... Z tych doświadczeń pragniemy uczyć się dojrzałej wiary. W uroczystości uczestniczyli: wicewojewoda lubelski Robert Gmitruczuk, członkowie NSZZ „Solidarność” Oddział Radzyń Podlaski z przewodniczącym Jerzym Bednarczykiem oraz przedstawiciele radzyńskich samorządów: Powiatu ze starostą Szczepanem Niebrze-

gowskim i wicestarostą Michałem Zającem, Miasta z burmistrzem Jerzym Rębkiem i przewodniczącym Rady Miasta Adamem Adamskim oraz radnym Jarosławem Zaprzalskim a także gmin: Radzyń Podlaski z wójtem Wiesławem Mazurkiem, Borki z wójtem Radosławem Sałatą, Komarówka z wójtem Ireneuszem Demianiukiem i gminy Wołyn z Tomaszem Jurkiewiczem.

Po Mszy św. w Sanktuarium MBNP delegacje złożyły wieńce pod pomnikiem bł. ks. Jerzego Popiełuszki, stojącym przy kościele Świętej Trójcy.

Marsz w Obronie Życia i Rodziny

W święto Świętych Młodzianków Męczenników (28.12) w Radzynie Podlaskim odbył się Marsz w Obronie Życia i Rodziny. Wydarzenie rozpoczęło się Mszą Świętą w kościele pw. Trójcy Świętej, sprawowanej przez dziekana radzyńskiego ks. kan. Krzysztofa Banasiuka i ks. kan. Jerzego Janowskiego, który wygłosił homilię.

Następnie uczestnicy nabożeństwa, odmawiając różaniec w intencji nienarodzonych, przeszli do Sanktuarium Matki Bożej Nieustającej Pomocy. Tu wcześniej modlono się Godzinkami, Nowenną i

została odprawiona Msza Św.

Po przybyciu procesji różańcowej wszyscy uczestnicy nabożeństw wzięli udział w adoracji Najświętszego Sakramentu i nabożeństwie ekspiacyjnym za grzechy przeciwko życiu, któremu przewodniczył kustosz Sanktuarium ks. kan. Jarosław Sutryk.

Na zakończenie podziękowania wszystkim, którzy wzięli udział w Marszu w Obronie Życia i Rodziny, szczególnie organizatorom złożył dziekan dekanatu radzyńskiego ks. kan. Krzysztof Pawelec (nagranie pod galerią).

Głównym organizatorem wydarzenia jest wspólnota Domowego Kościoła.

AW

Uchodźcy z Ukrainy obchodzili Boże Narodzenie

Życzyli sobie pokoju i powrotu do ojczyzny

Uchodźcy ukraińscy, przebywający w budynku przy Armii Krajowej, 7. stycznia spotkali się przy wspólnym, świątecznym stole. W tym czasie w Kościele wschodnim prawosławnym i unickim przypadają Święta Bożego Narodzenia.

Życzyli sobie pokoju i powrotu do ojczyzny

W dużej sali znalazło się miejsce na długi stół, przy którym wszyscy mogli zasiąść, na rozświetloną kolorowymi światełkami choinkę, były życzenia - przede wszystkim pokoju, zdrowia i możliwości powrotu do ojczyzny oraz spotkania z rodzinami. Były kolędy, drobne upominki, a nawet pąsy z dziećmi. Jednak to Boże Narodzenie bardzo się różni od Świąt przeżywanych przed wojną. Podobnie jak u nas w Polsce, na Ukrainie są to święta rodzinne. Krewni odwiedzają się nawzajem, zasiadają przy wspólnym stole, przeżywają radość bycia ze sobą. Tego elementu zabrakło. Nie zabrakło za to trudnych wspomnień o życiu przed wojną, rodzinach pozostałych w ogarniętym wojną kraju, niepokoju o ich los a także wdzięczności za możliwość życia w spokoju i bezpieczeństwie. Wojna przewróciła ich życie, zniszczyła świat, w którym żyli, rozrwała rodziny, oddaliła od ojczyzny, ukochanych miejsc.

Gościnny Radzyń

Już następnego dnia po agresji Rosji na Ukrainę Radzyń przygotował miejsca dla uchodźców. Znalaziono je w kilku punktach miasta, jednak największą grupę udało się ulokować w budynku przy Armii Krajowej 2. - Nie można było postąpić inaczej, należało osobom - matkom z dziećmi uciekającym przed koszmarem wojny, mającym za sobą straszne doświadczenia, zapewnić bezpieczeństwo, dać schro-

nienie - mówi burmistrz Jerzy Rębek. Już wówczas przewidywał, że pobyt uchodźców - głównie kobiet i dzieci, może być długotrwały i trzeba do tego podejść odpowiedzialnie.

Budynek ma dogodne położenie, co jest szczególnie ważne dla osób mogących mieć problemy z poruszaniem się po mieście, posiada odpowiednią powierzchnię i zaplecze, by mogła tu przebywać większa liczba osób. Uchodźcy mają tu zapewniony nie tylko dach nad głową, dobre warunki higieniczne, ale także wyżywienie i opiekę lekarską. Ponadto ci, co mogą, pracują i studiują zdalnie.

Pierwsi uchodźcy, którzy zostali skierowani z punktów recepcyjnych do Radzyna, zostali zakwaterowani 5 marca przy ul. Armii Krajowej 2. Część z nich pozostaje tu do dziś. Część wyjechała dalej. W punkcie kulminacyjnym w ośrodku mieszkało 70 osób, obecnie jest ich 38. Są to: 21 kobiet w wieku 20-62 lata, trzynastoletni dzieci od 10 miesięcy życia do 15 lat i młodzież - czworo studentów. Troje z nich studiuje zdalnie na ukraińskich uczelniach, jeden uczy się w Lublinie. Dzieci w wieku szkolnym uczęszczają do położonej obok Szkoły Podstawowej nr 1.

Ucieczka z piekła

- Przez pierwsze miesiące widać było, że przeżyli głęboką traumę, potrzebowali czasu na odreagowanie potężnego stresu związanego z niespodziewanym wybuchem wojny i trwającą wiele dni ucieczką przed niebezpieczeństwem i śmiercią oraz tym, co widzieli po drodze. Teraz już się oswoili z nową sytuacją, próbują żyć w miarę normalnie. Są to osoby spokojne, zorganizowane, bardzo dobrze współpracujące - mówi Stanisław Wachnik.

Uchodźcy przebywający przy ul. Armii Krajowej pochodzą ze wschodu Ukrainy oraz z Kijowa - z terenów ogarniętych wojną. Gdy na ich miejscowości, na ich domy zaczęły spadać pociski, wyruszyli w

drogę. Na miejscu pozostali mężczyźni - ojcowie, mężowie, bracia, by bronić Ojczyzny oraz w miarę możliwości chronić pozostawione domy, dobytek.

Tam, gdzie weszli Rosjanie, domy natychmiast były pustoszone i dewastowane. Jednak również te zamieszkałe nie były bezpieczne. Jedną z pań opowiada o tragicznych wydarzeniach, o których dowiedziała się od znajomej z rozmów telefonicznych: jej teściowie pozostali w domu, gdy nie chcieli Rosjanom oddać lodówki i innych sprzętów ogołocili mieszkanie, a domowników wymordowali.

Kobiety z niepokojem myślą o pozostałych na Ukrainie krewnych. Przeżyte doświadczenia, stały niepokój o bliskich wpływają na stan zdrowia, niektóre panie już na Ukrainie były pod opieką lekarzy ze względu na choroby. Dlatego niezwykle cenna jest opieka medyczna. Wolontariuszką, która czuwa, wspiera, kieruje do specjalistów, jest członkini Miejskiego Klubu Seniora, ambasadorka projektu Gmina Przyjazna Seniorom doktor Bożena Zuzak. Stanisław Wachnik wyraża szczególną wdzięczność za pomoc dyrektorowi SP ZOZ Robertowi Lisowi, lekarzom z POZ, okulistce doktor Annie Mierzwińskiej i optykowi Panu Nowickiemu, Szkole Podstawowej w Żakowoli i społeczności Zabiela oraz wszystkim, którzy wspierają uchodźców darami czy choćby swoją obecnością, rozmową, w tym Seniorkom z Miejskiego Klubu Seniora, ambasadorkom projektu Gmina Przyjazna Seniorom.

Uczy matematyki 150 uczniów

Pani Walentyna przed wybuchem wojny mieszkała w Lisiczańsku - ponad 100-tysięcznym mieście przemysłowym w obwodzie ługańskim w Donieckim Zagłębiu Węglowym, położonym w pobliżu Bachmutu, który stał się miastem frontowym, obecnie jest zupełnie zniszczone. Prowadziła spokojne

i dostatnie życie. Pracowała jako nauczycielka matematyki i wicedyrektor w 11-klasowej szkole. W budynek trafił pocisk, szkoła została zupełnie zniszczona. Mieszkała z synem na 5. piętrze w 9-piętrowym bloku. Gdy w pobliżu zaczęły spadać pociski, tak że uszkodzony blok już się nie nadawał do zamieszkania, rozpoczęła swój exodus. Wyruszyła z Lisiczańską 5 marca z synem, siostrą i jej synem oraz mamą. Początkowo próbowali znaleźć schronienie na terenie Ukrainy: w Bachmucie, Połtawie, Żytomierzu. Gdy to się nie udało, po 2 tygodniach dotarli do Polski. Już na granicy zostali zaopiekowani - nakarmieni, napojeni, skierowali się do stolicy. Początkowo zatrzymali się w Nadarzynie koło Warszawy, gdzie zorganizowany był ośrodek dla uchodźców na dworcu Europa, następnie trafili do Radzyna. Pani Walentyna z najbliższymi przebywa tu od 23 marca. Syn studiuje na Politechnice Lubelskiej, siostrzeniec studiuje online. Sama pracuje zdalnie - prowadzi lekcje matematyki w klasach VI-XI, ma pod opieką około 150 uczniów, którzy rozproszeni są po całej Europie: przebywają w Polsce, Niemczech, w Ukrainie, Finlandii, Holandii. Przygotowuje ich do olimpiad, w których odnoszą sukcesy. Najgorsza jest sytuacja uczniów żyjących w strefach okupowanych przez Rosjan., którzy Ukraincom odbierają telefony, odcinają internet,

podłuchują rozmowy. Słyszała o uczniach z klasy XI, których wywieziono do Tatarstanu, tam pozwolili im skończyć szkołę i dali im rosyjskie dokumenty. Ukraińcy pozostający pod okupacją rosyjską nie mają pracy, pieniądze otrzymują tylko emeryci, wielu żyje dzięki pomocy humanitarnej. Zima jest szczególnie trudna ze względu na niskie temperatury i brak prądu - dlatego na Ukrainę wysyłane są agregaty prądotwórcze.

Chcą wrócić i odbudować swój kraj

Ci, którym udało się uciec z tego piekła, mają nadzieję, że wojna szybko się skończy. Tęsknią za swymi bliskimi pozostałymi w Ukrainie, marzą o pokoju i powrocie do ojczyzny, tak jak dwie studentki Diana i Julia, które uczą się online. Jedna studiuje filologię ukraińską, druga - hotelarstwo.

Zdają sobie sprawę, że powrót nie nastąpi tak szybko. Potrzeba zakończenia wojny, a przynajmniej oddalenia linii frontu od ich miejscowości, a następnie, by tereny wyzwolone spod okupacji rosyjskiej zostały rozminowane. Jednak gdy to nastąpi, pani Walentyna deklaruje, że wróci do Lisiczańska, do swojej szkoły, a po zajęciach jako wolontariuszka będzie pracować przy odbudowie swego miasta.

Anna Wasak

Golec uOrkiestra i Enej na 555. urodziny Radzyna Podlaskiego

W roku 2023 Radzyń Podlaski obchodzi 555. rocznicę uzyskania praw miejskich. Z tej okazji Radzyński Ośrodek Kultury przygotował szereg inicjatyw mających na celu uczczenie tego jubileuszu. Powstało też logo, które przez cały rok będzie firmowało rocznicowe wydarzenia.

ROK ma w planach wydanie książki pt. „Radzyń Podlaski. Niezwykle zwykłe zdjęcia”, w której znajdzie się kilkadziesiąt zdjęć przekazanych przez mieszkańców naszego miasta w ciągu ostatnich 2 lat, co na bieżąco można śledzić na portalu Kocham Radzyń Podlaski. Promocja wydawnictwa odbędzie się 31 marca, dokładnie na 555-lecie Radzyna.

Już na Dzień Dziecka wydanie zostanie bajką „Radzyń to mój cały świat!” autorstwa Agaty Karpińskiej. Ilustracje do niej wykonają dzieci z radzyńskich przedszkoli, którzy wcielią się również w lektorów w powstającym filmie. Dostępny będzie on na kanale YouTube Telewizji Radzyń.

Jednym z ważniejszych punktów obchodów będzie IV Radzyński Jarmark Sztuki i Rękodzieła „Kozirynek” zaplanowany na 17 czerwca. Tym razem zostanie poszerzona

przezeń imprezy. Główna scena, dużo większa od poprzedniej, znajdzie się pod Starostwem. Tym samym będzie więcej miejsca dla wystawców jarmarku (ul. Ostrowiecka) oraz widzów – na placu Potockiego. Gwiazdami imprezy

będą m.in. zespół Golec uOrkiestra oraz Andrzej Rybiński. Na drugiej – mniejszej scenie, od rana do godz. 15.00 zaprezentują się zespoły lokalne.

Drugą ważną imprezą związaną

z obchodami 555-lecia praw miejskich Radzyna będzie uroczysta inauguracja wyremontowanego Pałacu Potockich, która zaplanowana jest na 20 sierpnia – na dziedzińcu pałacu, po Mszy św. W programie znajdzie się część oficjalna oraz koncerty, których gwiazdą będzie polsko-ukraiński zespół Enej.

Przewidziano też liczne konkursy dla dzieci i młodzieży, m.in. plastyczny, fotograficzny, wiedzy o Radzynie. Ich podsumowanie odbędzie się właśnie 20 sierpnia.

Zaprezentowany zostanie też cykl wystaw tematycznych prezentujących historię Radzyna – co 2 miesiące nowa ekspozycja pokazująca inną część miasta w starej fotografii. Będzie to na pewno interesujące dla mieszkańców, bo pozwoli porównać, jak miasto się zmieniało.

Anna Wasak

„Poezja sztuką, sztuka poezją” Elżbiety Kalarus

Radzyński Ośrodek Kultury, we współpracy z Radzyńskim Klubem Fotograficznym „Klatka” i Radzyńskim Stowarzyszeniem „Podróżnik”, zaprosił na wieczór promocyjny tomiku poezji Elżbiety Kalarus pt. „Poezja sztuką, sztuka poezją”.

Publikacja powstała w ramach rocznego przedsięwzięcia zakładającego interpretację poprzez sztukę wierszy poetki. Wydarzenie, któremu towarzyszyła wystawa prac zgłoszonych do projektu, zostało zorganizowane 16 grudnia w Galerii „Oranżeria” ROK. Wydany tomik stanowi 16. publikację w ramach „Radzyńskich Wędrowek Literackich”.

Pomysłodawcą projektu był Tomasz Młynarczyk. Co miesiąc, na łamach Biuletynu Informacyjnego Miasta Radzyń oraz portalu internetowego Kocham Radzyń Podlaski, publikowane były wiersze Elżbiety Kalarus. Zadaniem uczestników projektu była ich interpretacja za pomocą sztuki – fotografii, rysunku, grafiki, obrazu. Wszystkie przesłane prace zostały zaprezentowane

na wystawie w Galerii „Oranżeria” ROK. Ich autorami było 12 osób: Małgorzata Bilka, Anna Jaworska, Marcin Korulczyk, Katarzyna Kuszneruk, Jarosław Matuszewski, Tomasz Młynarczyk, Adam Osak, Urszula Pietras, Urszula Sawiuk, Michał Sierpień, Robert Sołtan, Weronika Śmiecińska i Katarzyna Zawadzka. Spośród nich Elżbieta Kalarus wybrała 12, które zostały umieszczone w wydany tomiku „Poezja sztuką, sztuka poezją” jako ilustracje.

Red.

Fot. Tomasz Młynarczyk

Grenlandia – jak tam żyć?

Gościem 43. edycji „Radzyńskich Spotkań z Podróżnikami” był Adam Jarniewski, który od 2006 roku mieszka na Grenlandii. Spotkanie odbyło się 8 grudnia w Miejskiej Bibliotece Publicznej.

Na wstępie gość opowiedział, jak trafił na Grenlandię. Nie jest typem wędrowca. W wielkim skrócie można powiedzieć, że w 2006 roku podążył tam za ukochaną, poznaną podczas studiów ze skandynawistyki. Zamieszkali w jej rodzinnym mieście Sisimiut. Obecnie tworzą szczęśliwą rodzinę, mają trzy córki.

Gdy północ stała się modna, zaczęły się pojawiać artykuły, programy w telewizji, obraz tam ukazany wydawał mu się niepełny, wykrzywiony, dlatego zaczął prowadzić blog „Poznaj Grenlandię” na Facebooku i Instagramie. Wydał dwie książki: „Nie mieszkam w igloo. Dekada życia na Grenlandii” i „Listy z Grenlandii”. Ta druga skierowana jest do dzieci i młodzieży. Z jego udziałem powstał też duży projekt – zrealizowany przez Jakuba Witka film „Zwykłe życie”, który można oglądać na YouTube.

Na końcu świata

Aby zrozumieć, jak się żyje na Grenlandii, trzeba poznać jej warunki geograficzne i klimatyczne, bo to one determinują życie mieszkańców.

Grenlandia to największa niekontynentalna wyspa. Jej powierzchnia jest siedmiokrotnie większa od Polski – wynosi ponad 2 miliony km². Wnętrze wyspy to lądolód, który zajmuje 85% powierzchni Grenlandii. Do zamieszkania nadaje się pozostałe 15% – ok. 300 tys. km². Jest to powierzchnia porównywalna z powierzchnią Polski, ale zamieszkuje ją jedynie 56 tys. osób. Na Gren-

landii jest 13 miejscowości z liczbą mieszkańców powyżej 1 tysiąca, nie są one połączone siecią dróg lądowych. Po lądzie, górzystym, poprzecinanych fiordami poruszanie się jest trudne, wręcz niemożliwe. Stąd też podstawowy środek lokomocji do przemieszczania się między miejscowościami to samolot. Bilety są bardzo drogie, loty czasami mają opóźnienia nawet 2 dni. Największe miasto i stolica – Nuuk jest mniej więcej wielkości Radzyna (15,5 tys. mieszkańców). Dodać należy, że Grenlandia to autonomiczne terytorium zależne od Danii.

Mała metropolia

Od 2006 roku na stałe mieszka w rodzinnym mieście żony – Sisimiut, które jest drugim pod względem wielkości miastem Grenlandii, można powiedzieć – grenlandzką metropolią, choć liczy zaledwie... 5,5 tys. mieszkańców. – Jednak jest tu wszystko, co potrzebne do życia – twierdzi Adam Jarniewski. W niewielkim – z naszej perspektywy miasteczku – są różne instytucje charakterystyczne dla dużych miast. Mieści się: lotnisko, dom kultury z kinem, dwie szkoły podstawowe, każda po ok. 500 uczniów, szkoła średnia i zawodowa, w której można zdobyć zawód cieśli, malarza, hydraulika, obok – szkoła dla górników, a także szycia strojów narodowych. Na uczelni można zdobyć zawód inżyniera arktycznego.

W mieście jest starówka, są dwa kościoły, szpital na 20 łóżek, za-

trudniający 4 lekarzy (ciężej chorzy są transportowani do stolicy albo do Danii), obok – cmentarz. Znajduje się tam bank, centrum handlowe, siłownia, butik, księgarnia i stadion ze sztuczną nawierzchnią. W centrum położony jest port, obok przetwórnia ryb i krewetek.

Przy niewielkiej liczbie mieszkańców czymś normalnym jest monopol: – Mamy jedną linię lotniczą, jednego operatora telefonii i Internetu, 2 mechaników – lepiej się z nimi nie konfliktować – żartował Adam Jarniewski. Mówił też o skutkach ocieplenia, które odczuwalne jest na Grenlandii. – Topnieje wieczna zmarzlina pod ziemią, rozpadają się drogi, budynki, na stadionie latem zbiera się woda, a to jest problem, bo gra w piłkę jest bardzo popularna na Grenlandii. Gość „Spotkań” pokazał zdjęcia stadionu z naturalnymi trybunami umiejscowionymi w skałach.

Energia elektryczna i część ogrzewania pochodzą z elektrowni wodnej, część ciepła – ze spalarni odpadów. Woda płynie z wyżej położonych jezior. Wszystkie produkty, oprócz mięsa i ryb, sprowadzane są na Grenlandię statkami. Dostawy są w miarę regularne, pod warunkiem, że morze nie zamrznie. Gdy się to stanie, trzeba na nie długo czekać. W ciepłotę trzeba się uzbroić, gdy np. nastąpi jakaś awaria i potrzebne są części zamiennie do maszyn i urządzeń. Statki przyplływające na Grenlandię z produktami zabierają na pokład ryby i krewetki. To ich sprzedaż tworzy dochód wyspy. Nawet przy braku dostaw Grenlandczykom głód nie grozi. – Każdy szanujący się Grenlandczyk dba o zapasy mięsa na zimę, poluje na renifery i ptactwo morskie, łowi ryby – dorsze, halibuty zębacze. Na wyprawach śpią na łódkach, mięso reniferów dźwigają kilometrami na plecach do domu. Potem sami je umiejętnie oprawiają, zanim zapełnią nimi zamrażarki. Trud poniesiony przy zdobywaniu pożywienia uczy szacunku do tego, co na talerzu. Grenlandczy nie

wyrzucają jedzenia – mówił Adam Jarczewski.

Po tym wstępie zaprezentował film pokazujący życie codzienne na Grenlandii, w każdej z czterech pór roku – począwszy od jesieni. – Istnieje wiele stereotypów o Grenlandii, rozbijemy część z nich – zapowiedział przed projekcją. Powiedział też: – Życie na Grenlandii pod wieloma względami nie różni się od naszego życia... Tylko widok z okna jest inny.

Trudno napisać tu o wszystkim, ale o kilku aspektach życia, tych innych od naszych – warto.

Cztery pory roku

Pierwszy śnieg pojawia się w październiku, w listopadzie fiord zamarza, zaczynają się wichury. Dzień staje się krótki. Śniegu jest za mało, by korzystać z psich zaprzęgów czy skuterów śnieżnych.

Sisimiut leży 40 km na północ od koła podbiegunowego, w najkrótsze dni słońce nie wychodzi nad horyzont. Nie ma dnia ani nocy – na niebie całą dobę jest po-blask jak po zachodzie lub przed wschodem słońca. Grudzień mija

pod znakiem przygotowań i celebracji Świąt Bożego Narodzenia. W centrum pojawia się choinka, całe miasto jest pięknie przystrojone, w pierwszą niedzielę Adwentu pojawia się Mikołaj, który zapala choinkę i rozdaje prezenty. – Potem rodzinnie idziemy do teściowej jeść renifery, które wcześniej upolowaliśmy – opowiada gość spotkania. Aby Grenlandczycy mogli godnie świętować, wypłaty styczniowe otrzymują 20 grudnia. Pojawia się dużo śniegu, co generuje miejsca pracy, dlatego też śnieg nazywany jest białym złotem. Długie noce rozświetlane są zorzą polarną.

Najzimniejszym miesiącem jest luty. Temperatury spadają poniżej 20 stopni Celsjusza, fiordy zamarzają, lód kładzie się na zatokę, zamarza nawet otwarte morze. – Życie jednak się toczy dalej, trzeba mieć tylko odpowiednie ubranie. Dzieci są zahartowane, w przedszkolu śpią w wózkach na dworze, dopóki temperatura nie spadnie poniżej -20 stopni – mówił Adam Jarniewski. Pojawiają się wyzwania arktycznego życia. W takiej tem-

peraturze, jak się uda uruchomić silnik diesla, to chodzi cały dzień, czasem zamrażają rury grzewcze.

W marcu dni się wydłużają – co tydzień o godzinę, robi się ciepło – do 10 stopni. – To dobry czas na uprawianie narciarstwa, wokół Sisimiut jest kilkadziesiąt kilometrów tras narciarskich. Dzieci dużo czasu spędzają na powietrzu, jeżdżą na sankach. Gruba warstwa śniegu powoduje, że wyjeżdżają psie zaprzęgi – opowiada Adam Jarniewski. W zaprzęgu biegnie minimum 10 psów, których utrzymanie jest drogie i czasochłonne, prowadzenie stada wymaga wiedzy i doświadczenia, dlatego coraz częściej zastępują je skutery śnieżne.

Maj – u nas najpiękniejszy miesiąc – na Grenlandii to czas roztopów, wszechobecnej śnieżnej brei. W czerwcu otwierają się szerokie, żywe potoki, które utrudniają poruszanie się. Całą dobę jest widno, co z kolei utrudnia zasypianie. – Dzień polarny wielu gorzej znosi jak noc polarną – mówi gość „Spotkań”.

Lato to także koniec roku szkolnego. Wakacje w szkole podstawowej dostosowane są do terminów polowań, służą gromadzeniu zapasów, stanowią one integralną część życia na Grenlandii. Wyprawiają się na nie całe rodziny z dziećmi, Rząd podtrzymuje tradycje, aby mieszkańcy Grenlandii wykorzystywali własne zasoby.

Adam Jarniewski pracuje w Sisimiut jako nauczyciel. Podkreśla, że w szkole jest bardzo praktyczne podejście do przekazywanej wiedzy. Na fizyce np. na konie mechaniczne przeliczają siłę psów, zastanawiają się, jak je rozstawić w zaprzęgu, na biologii zajmują się właściwościami izolacyjnymi skóry psów, na wychowaniu fizycznym pływają kajakami. Na maturze zdają 10 przedmiotów – pięć

wybranych przez ucznia i pięć wylosowanych.

W szkole średniej nierzadkie są przypadki uczniów w wieku ok. 30 lat, matek z dziećmi. Najpierw pracują, zakładają rodziny, potem robią maturę. Inne jest też podejście nauczyciela – ważna jest relacja, bliski kontakt z uczniem, nie surowość i dyscyplina.

Czy Grenlandia budzi zainteresowanie? Chyba tak, bo jak stwierdził Adam Jarczewski, mimo surowych warunków klimatycznych, kwitnie tam turystyka. Na wielkich statkach jednorazowo do 5-tysięcznej miejscowości przybywa 2,5 tys. osób. Jednakże dla Grenlandczyków to żadna korzyść. – Turyści mają ze sobą jedzenie, zostawiają śmieci. Czasem wykupują wycieczki.

Spotkanie zakończyło się jak zawsze wręczeniem gościowi spotkania dwóch pamiątek: medalu „Radzyńskich Spotkań z Podróżnikami” i karykatury.

Na „Radzyńskie Spotkania z Podróżnikami” zaprosił Burmistrz Radzyna Podlaskiego Jerzy Rębek oraz Starosta Radzyński Szczepan Niebrzegowski, a także organizatorzy: Radzyński Ośrodek Kultury i działające przy nim Radzyńskie Stowarzyszenie „Podróżnik”. Sponsorami wydarzenia byli: firma drGerard, Nadleśnictwo Radzyń Podlaski, Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych oraz Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Radzynie Podlaskim. Patronat nad spotkaniem objął ogólnopolski miesięcznik „Poznaj Świat”, portal Kocham Radzyń Podlaski, Telewizja Radzyń, Biuletyn Informacyjny Miasta Radzyń i Informator Powiatowy.

Anna Wasak

Fot. Tomasz Młynarczyk

Taneczne „Święta z Jedyką”

20 grudnia w sali widowiskowo-kinowej Radzyńskiego Ośrodka Kultury zaprezentowane zostało Show Taneczne pt. „Święta z Jedyką”. Był to wyjątkowy dzień nie tylko dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 1, ale również wszyst-

kich zebranych mieszkańców Radzyna. Najmłodszy przygotowali prawdziwy spektakl wprowadzając wszystkich tanecznym krokiem w atmosferę Świąt Bożego Narodzenia. Podczas wydarzenia można było też wziąć udział w kierma-

szu świątecznym, przygotowanym przez rodziców i nauczycieli „Jedyńki”.

Red.

Fot. Tomasz Młynarczyk

Elfy Świętego Mikołaja w Radzyńskim Ośrodku Kultury

9 grudnia w Radzyńskim Ośrodku Kultury odbyły się warsztaty rękodzielnicze pt. „Elfy Świętego Mikołaja”. Najmłodszy, pod czujnym okiem Magdaleny Szwed, pomogli przygotować Mikołajowi prezenty: lodowe lampiony, świąteczne pudełka i buty na prezenty.

Red.

Tomasz Młynarczyk

ZAPRASZAJĄ NA SPOTKANIE Z

MARCINEM MELLEREM

PT. „GAUMARDŽOS! OPOWIEŚCI Z GRUZJI”

8 LUTEGO 2023 R. (ŚRODA),
GODZ. 11.00

I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W RADZYNIE PODLASKIM
(UL. PARTYZANTÓW 8)

WSTĘP: 10 ZŁ

INFORMACJE DODATKOWE I ZGŁOSZENIA GRUPOWE: TEL. 606-234-320 - ROBERT MAZUREK

Wywiad Anny Wasak z dyrektorem Radzyńskiego Ośrodka Kultury, Robertem Mazurkiem

Pięć lat z sześćdziesięciu

5 stycznia 2018 roku rozpoczął Pan pracę na stanowisku dyrektora Radzyńskiego Ośrodka Kultury. Od tej pory minęło 5 lat. Jednocześnie zakończył się jubileusz 60-lecia ROK. Proponuję rozpoczęcie rozmowy od podsumowania jubileuszu.

Trudno będzie to krótko podsumować, ponieważ z okazji 60-lecia Radzyńskiego Ośrodka Kultury przygotowaliśmy ok. 150 inicjatyw, co oznacza, że wydarzenie odbywało się średnio co drugi-trzeci dzień. Chciałbym wskazać na jeden cykl mający szczególne znaczenie w kontekście jubileuszu. Był to „ROK ludzi z pasją”, w którym prezentowaliśmy utalentowanych mieszkańców. Twórczość plastyczną prezentowali w Galerii „Oranżeria”, muzyczną podczas koncertów, warsztatów. Okazało się, że jest tak wielu utalentowanych, twórczych osób związanych z naszym miastem, że cykl się nie wyczerpał. Przedłużymy go na obchody 555-lecia miasta.

Czy po 5-ciu latach kierowania ROK ma Pan poczucie, że udało się Panu osiągnąć cele, jakie Pan sobie stawiał?

Mam satysfakcję przede wszystkim z tego, że udało nam się wyjść z kulturą na zewnątrz i przez to ułatwić, a czasem wręcz umożliwić udział dużej liczby osób w ciekawych wydarzeniach. Wcześniej większość imprez odbywała się w Oranżerii. Jeśli coś dzieje się w plenerze, to siłą rzeczy jest większe grono odbiorców, którzy nawet mimowolnie korzystają z naszej oferty. Nietrudno zauważyć, że dają one też okazję do spotkań mieszkańców, budują między nimi więzi towarzyskie.

Przykładem są wystawy. Organizujemy je nie tylko w Galerii „Oranżeria”, ale również w innych miejscach, często uczęszczanych: na ogrodzeniu stadionu od strony ścieżki rowerowej („Galeria Na Płocie”), na placu Wolności, ogrodzeniu Szkoły Podstawowej nr 1 od strony ulicy Jana Pawła II czy na placu Potockiego, a także w holu Urzędu Miasta. Ekspozycje w miejscach publicznych pod gołym niebem są cały czas łatwo dostępne, można do

nich wracać, prezentowane obrazy i fotografie mają duże formaty.

Pod gołym niebem, w centrum miasta pojawiły się dwie cykliczne imprezy, które wpięły się już w kalendarz życia kulturalnego miasta...

Jeśli chodzi o kiermasze świąteczne, to odbywały się już wcześniej we wnętrzu Pałacu Potockich. Oprócz tego, że była tam gorsza dostępność, to jeszcze – ograniczona powierzchnia. Po przeniesieniu imprezy na pl. Wolności zainteresowanie nią wzrosło tak wśród sprzedawców jak i kupujących. Kiedy i to miejsce stało się niewystarczające, ostatecznie w 2022 roku Radzyński Kiermasz Bożonarodzeniowy został przeniesiony na zrewitalizowany Rynek i to miejsce świetnie się sprawdziło zarówno ze względu na dużą, uporządkowaną przestrzeń jak i warunki bezpieczeństwa. Wystawcy z różnych stron Polski, a także nasi lokalni prezentują rękodzieło, ale także tradycyjne wyroby regionalne – wędliny, wypieki, pieczywo, sery, miody.

Kolejne edycje Radzyńskiego Jarmarku Sztuki i Rękodzieła „Kozirynek” biją rekordy frekwencyjne, biorą w nich udział tysiące osób. Myślę, że na jego wyjątkową atmosferę ma wpływ miejsce – pierwotny, średniowieczny rynek i obecne ścisłe centrum miasta – ul. Ostrowiecka, która jest zamykana na czas imprezy i zmienia się w deptak. Stają tam stragany, scena, na której odbywają się przeglądy piosenki i przyśpiewki ludowej oraz koncerty gwiazd, które gromadzą tłumy mieszkańców.

Wcześniej można było słyszeć, że w radzyńskiej kulturze „nic się nie dzieje”, szczególnie w wakacje, gdzie wiele osób pozostających w mieście szukało okazji do ciekawego spędzenia czasu. Czy obecnie dochodzą do Pana takie głosy?

Obecnie wakacje to czas wielu imprez dających pretekst do spędzania czasu na wolnym powietrzu, w scenerii radzyńskiego zespołu pałacowo-parkowego. Szczególnie w weekendy. Chciałem, by mieszkańcy Radzyna byli pewni, że gdy

w niedzielę skierują tam swe kroki, na pewno trafią na ciekawą imprezę. Tak się stało. W każdą niedzielę wakacji mamy szeroką ofertę w ramach Letniej Sceny Kultury. Przed fasadą północną Pałacu Potockich odbywają się koncerty, kabarety, kiermasze, wyprzedaże; dla dzieci mamy specjalną ofertę: teatryki, zabawy prowadzone przez animatorów kultury. Na tych wydarzeniach gromadzi się bardzo wielu mieszkańców, szczególnie cieszy widok całych rodzin.

Formę rodzinnych pikników przybierają bezpłatne projekcje filmów w cyklu wakacyjnego „Kino pod Chmurką”, które również odbywają się w parku przed fasadą pałacu i które gromadzą w porywach do tysiąca widzów. Jest możliwość wypożyczenia leżaków, ale wiele osób zabiera ze sobą koce, na których siedzą całymi rodzinami, szczególnie, że repertuar filmów – to przede wszystkim lekkie kino familijne. To się w Radzynie przyjęło.

W 2022 roku rozpoczęliśmy nowy cykl: „Letnie Granie”. Koncerty odbywają się co 2 tygodnie na pl. Wolności, w ich ramach już wystąpili: Olga Bończyk, Lech Dyblik, Piotr Selim, Jacek Borkowski i Marek Andrzejewski. Okazało się, że tą formą również mieszkańcy są zainteresowani, mamy zamiar ją kontynuować.

W radzyńskiej kulturze pojawiło się wiele nowych inicjatyw, ale niektóre zniknęły czy zmieniły formułę. Co stało się z Międzynarodowymi Warsztatami Ekspresji Twórczej „Dialogi”?

Nie neguję walorów artystycznych imprezy, ale była ona skierowana do wąskiej grupy osób, niekoniecznie mieszkańców Radzyna, a za moich poprzedników jej koszt wynosił nawet 20 tys. zł. Budżet Radzyńskiego Ośrodka Kultury nie jest nieograniczony, zawsze będzie niewystarczający. Dla mnie to była kwestia wyboru. Stałem na stanowisku, że za te pieniądze można zaproponować mieszkańcom coś innego. Ostatecznie powstały inicjatywy, o których przed chwilą mówiłem: „Kozirynek”, Letnia Scena ROK i wakacyjne „Kino pod Chmurką”.

Od samego początku sprawowania funkcji dyrektora ROK cenię sobie swobodę w podejmowaniu wszystkich decyzji. Na pierwszym miejscu zawsze stawiam mieszkańców Radzyna, a nie grupki koleśki, którzy chcieliby konserwować dawne układy.

Jednak nie zrezygnowaliśmy z teatru. Co najmniej 2 razy w roku w ramach Radzyńskich Podróży Teatralnych zapraszamy do Oranżerii na profesjonalne spektakle z udziałem popularnych aktorów. Bilety sprzedają się na pniu. Staramy się też wrócić do amatorskiego ruchu teatralnego, który rozwinął się w oparciu o I LO i przygasał podczas pandemii.

Dlaczego zmienił Pan formułę Ogólnopolskich Spotkań z Piosenką Autorską „Oranżeria”?

W ostatnich latach festiwal zmienił formułę, gdyż uważam, że to, co było atrakcyjne ćwierć wieku temu, niekoniecznie teraz się sprawdza. W drugim dniu Spotkań mamy formę konkursową w postaci „Anielskiego Koncertu”. Zaproszenia do udziału w tej części imprezy kierowane są do artystów o sprawdzonym, wysokim poziomie artystycznym, ale jeszcze mało rozpoznawalnych wśród szerokiej publiczności. Decyduje o tym Kapituła, której przewodniczy Jan Kondrak. W dodatku konkurs jest odbierany przez widza jako koncert, w trakcie którego publiczność nawet nie dostrzega, że jury ocenia

wykonawców. Poza tym odbywają się koncerty największych gwiazd. Chociażby w ostatnich dwóch edycjach „Oranżerii” wystąpili: Halina Frąckowiak, Stanisława Celińska, Alicja Majewska i Włodzimierz Korcz, Zbigniew Zamachowski, Cztery Pory Miłowania czy Michał Bajor. Myślę, że stworzyliśmy festiwal bardzo atrakcyjny dla odbiorcy i dostosowany do realiów. Widzę, że moja koncepcja przypadła do gustu publiczności, bo na wszystkie koncerty bilety są wyprzedawane z dużym wyprzedzeniem, choć nie są tanie.

Dużym wyzwaniem dla ROK był czas pandemii. Jak sobie w tym czasie radziliście?

Na szczęście w Radzyńskim Ośrodku Kultury pracują ludzie z pasją. Gdy tylko wybuchła pandemia, postanowiliśmy aplikować o środki, których wcześniej nie było, a pojawiły się z racji tej wyjątkowej sytuacji. Udało nam się pozyskać m.in. duży grant z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu „Kultura w sieci” na utworzenie Telewizji Radzyń. Dzięki tym środkom mogliśmy docierać do mieszkańców Radzyna i nie tylko z kulturą on-line. W żadnym momencie pandemii ROK nie był zamknięty, organizowaliśmy wydarzenia, które transmitowaliśmy w Telewizji Radzyń. W chwili obecnej nasz kanał subskrybuje już 1000 osób, a wyprodukowane przez nas filmy obejrzało łącznie ponad

400 tys. osób. Pandemia się skończyła, a Telewizja Radzyń pozostała i pozwala nam na docieranie z naszą ofertą do naprawę szerokiego grona odbiorców.

Działalność ROK to nie tylko imprezy. Jak wygląda dzień powszedni w Ośrodku?

Każdego dnia odbywają się stałe zajęcia pozalekcyjne, rozwijające pasje, talenty. Mamy aż 10 propozycji. Są to zajęcia szachowe, wokalne, teatralne, plastyczne, rysunkowo-malarskie, fotograficzne, rękodzieła, nauka gry na gitarze, perkusji, z robotyki i elektroniki, oprogramowania w minecraft. Oferta jest szeroka, zainteresowanie duże. Mamy pełne grupy, choć wprowadziliśmy odpłatność, dzięki czemu nie ma tam osób przypadkowych, są tylko zainteresowane tematem, a zajęcia są szanowane i same się finansują.

Jakie organizacje i stowarzyszenia działają obecnie przy ROK-u?

Jest ich wiele i są wielką wartością ubogacającą ofertę kulturalną Ośrodka. Są to zespoły wokalne „Radzyniaczy” i „Przyjazne Nuty”, przy ROK-u zarejestrowany jest też Radzyński Uniwersytet Trzeciego Wieku. Działa Radzyńskie Stowarzyszenie „Podróżnik”, które wspólnie z ROK organizuje 3 cykle spotkań, mających już swą renomę, i duże grono odbiorców: Radzyńskie Spotkania z Podróżnikami, wspomniane Radzyńskie Podróże Teatralne oraz Radzyńskie Wędrowki Literackie, w ramach których wydajemy tomiki poezji lokalnych twórców i organizujemy wieczorki poetyckie.

Szczególne miejsce ma Radzyński Klub Fotograficzny „Klatka”, który działa już 20 lat, i to bardzo prężnie, ma ogromny dorobek. Organizuje Wielkie Radzyńskie Fotografowanie, liczne warsztaty, wystawy fotograficzne. Motorem tych działań jest Tomasz Młynarczyk, któremu należą się gratulacje i wielkie podziękowania za to, co robi.

Nie sposób pominąć jednego tematu: Radzyński Ośrodek Kultury bardzo skutecznie promuje Radzyń w regionie i w Polsce.

Tęgo nie chcę zauważyć lokalne media. Bardziej nas doceniają osoby z zewnątrz. W kontaktach z mediami regionalnymi: TVP Lublin, portalem podlasie24, tygodnikiem

„Echo Katolickie” rozgłoszonymi regionalnymi słysząc zachwyty nad tym, co się u nas dzieje, dostrzegana jest wielka rola promocyjna portalu Kocham Radzyń Podlaski. Dzięki wielu inicjatywom promocja miasta dociera dalej. Ma wymiar ponad wojewódzki, a nawet krajowy. Dla przykładu dzięki Radzyńskim Spotkaniom z Podróżnikami powstał radzyński odcinek „Zakończ się w Polsce”, wielokrotnie powtarzany w TVP i TVP Polonia, mający mnóstwo odsłon na YouTube, reklamując nas podróżnicy, tak że jesteśmy znani w tym wpływowym środowisku i obecnie globtroterzy sami zabiegają o możliwość przyjazdu na spotkanie do Radzyna. Jesienią była prezentowana wystawa „podróżniczych” karykatur w Toruniu, będzie pokazana jeszcze w Warszawie czy Kazimierzu Dolnym. Na wiele imprez przyjeżdżają osoby z ościennych i dalszych miejscowości, mówią, że u nich takich imprez nie ma.

O tym, że działalność Radzyńskiego Ośrodka Kultury jest bardzo pozytywnie odbierana w Polsce było zaproszenie Pana do Pałacu Prezydenckiego na uroczystość Polonia Rediviva wieńczącą pięcioletnie obchody 100-lecia Odzyskania przez Polskę Niepodległości. Chciałabym zwrócić uwagę, że w trakcie ostatniego 5-lecia miały miejsca inne, ważne wydarzenia o charakterze patriotycznym, przypominające naszą lokalną historię, ściśle związaną z dziejami naszej Ojczyzny. Chodzi mi o proces tworzenia Izby Pamięci „Warszawska 5A”.

Jeszcze zanim objąłem funkcję dyrektora ROK, interesowałem się tym miejscem, w 2016 roku z mojej inicjatywy doszło do zmiany tablicy na budynku, uczestniczyłem w organizacji obchodów Dni Żołnierzy Wyklętych. Już jako dyrektor podejmowałem wszelkie możliwe działania, mające na celu zachowanie tego obiektu jako miejsca pamięci i stworzenie tu muzeum.

W 2018 roku, gdy zwolnił się jeden z zajmowanych przez lokatorów lokali i przynależna do niego piwnica nr 6, gdzie znajduje się najwięcej napisów, zorganizowaliśmy Noc Muzeów. Podczas wydarzenia mieszkańcy po raz pierwszy mogli obejrzeć celę z dramatycznymi inskrypcjami. Okazało się, że jest wiel-

kie zainteresowanie radzynian tym miejscem i od tego czasu ciągle coś się tu dzieje. Na kolejny etap trzeba było zaczekać, dopóki lokatorzy nie opuścili budynku, co wymagało czasu. Po przeniesieniu wszystkich mieszkających tu wcześniej rodzin do innych lokali, przeprowadzony został generalny remont obiektu. Co roku w ramach Dni Żołnierzy Wyklętych organizowane są: zwiedzanie, apele pamięci, wystawy, projekcje filmów, Namiot Wyklętych, powstają nowe publikacje. W 2021 roku na wschodniej ścianie budynku powstał mural ze sceną przesłuchania więźnia przez ubekę i enkawudowca, bogaty w symbolikę i zawierający odwołanie do inskrypcji zachowanych na ścianach cel.

W 2022 roku ROK przejął obiekt, powołana została Izba Pamięci „Warszawska 5a”. Odtąd możemy prowadzić oficjalną działalność, oprowadzamy wycieczki (w minionym roku obiekt zwiedziło ok. 1000 osób). Nawiązaliśmy współpracę z podobną placówką w Warszawie – z Izba Pamięci „Strzelecka 8”. We współpracy z nią i lubelskim IPN-em chcemy założyć muzeum z prawdziwego zdarzenia.

Niektórzy mają zastrzeżenia, że jest to Izba Pamięci, a nie muzeum.

Izba Pamięci to też muzeum – nazwa to kwestia jedynie techniczna. Dążymy, by mieć placówkę analogiczną do tej, jaka jest Warszawie przy Strzeleckiej 8.

Jakie będą kolejne działania?

Podstawą jest wykonanie kwerendy naukowej, na podstawie której zostanie sporządzona pełna koncepcja zagospodarowania budynku. Lubelski IPN ma dużo materiałów na temat radzyńskiej katowni. Przypomnę też, że zawarliśmy umowę z Zrzeszeniem Wolność i Niezawisłość Inspektorat Radzyń, któremu użyczaliśmy pomieszczeń na siedzibę w obiekcie przy Warszawskiej 5 a, na bieżąco zbieramy materiały, świadectwa z Radzyna, od okolicznych mieszkańców i od dawnych mieszkańców rozproszonych po Polsce, którzy kontaktują się z nami. Na rondzie Żołnierzy WiN stanął wysoki maszt z biało-czerwoną flagą, która dla wjeżdżających od tej strony do Radzyna – podobnie jak sama nazwa ronda – jest widocznym znakiem wartości, jakie pragniemy w mieście szanować i upowszechniać.

Dyrektor ROK Robert Mazurek na uroczystości Polonia Rediviva

Na zaproszenie Prezydenta RP Andrzeja Dudy dyrektor Radzyńskiego Ośrodka Kultury Robert Mazurek uczestniczył 9 stycznia w Pałacu Prezydenckim w uroczystości Polonia Rediviva, która stanowiła zwieńczenie Narodowych Obchodów Setnej Rocznicy Odzyskania Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej.

Zaproszeniem na uroczystość doceniono wkład Radzyńskiego Ośrodka Kultury w upamiętnienie wydarzeń oraz osób związanych z odzyskaniem i utrwaleniem przez Polskę niepodległości. – W latach 2018-2022, wspólnie z Biurem Programu „Niepodległa” zrealizowaliśmy kilkanaście inicjatyw, były to m.in. doroczne akcje „Niepodległa do Hymnu”, inicjatywa „Światło dla Białorusi”, mapping z okazji 100-lecia wybuchu III Powstania Śląskiego, organizacja okolicznościowych wystaw i koncertów czy cieszącego się ogromnym zainteresowaniem wśród mieszkańców Radzyna i powiatu radzyńskiego „Wirtualnego Teatru Historii” – powiedział Robert Mazurek, dyrektor ROK.

Prowadząca uroczystość Katarzyna Sanocka w szczególny sposób powitała przybyłych z całej Polski przedstawicieli małych miejscowości – „inicjatorów oddolnych przedsięwzięć, realizatorów projektów, działaczy społecznych, których połączyły obchody 100-lecia Odzyskania Niepodległości przez Rzeczpospolitą, którzy współtworzyli te obchody, sprawili, że były one imponujące.

Następnie podkreśliła, że „nie byłoby tych pięciu lat, gdyby nie

wysiłki tysięcy osób z całej Polski, którymi kierowało poczucie odpowiedzialności za Ojczyznę, szacunku wobec Ojczyzny i miłości do Ojczyzny”.

Prezydent Andrzej Duda przypomniał, że jedną z idei obchodów było uczynienie ich obchodami społecznymi, powszechnymi, organizowanymi lokalnie w każdej miejscowości, by uczynić je „naszymi”, „by każdy sobie uświadamiał, że to nasze obchody, nasze stulecie”; trwały też kilka lat, tak jak trwał sam proces odzyskiwania niepodległości przez Polskę, by „uświadomić wszystkim, że to była walka o państwo, o to, by mogło ono trwać”. – Dzięki wam to się udało – Prezydent Andrzej Duda zwrócił się do zaproszonych gości „z terenu”. – Dziękuję, że w tylu miastach, miasteczkach takie obchody zorganizowano, rozmawiano z młodzieżą, która odnajdowała bohaterów, odkrywała swoją historię i oddawała hołd bohaterom – dodał Andrzej Duda. Podkreślił też: – Często nie wierzymy w siebie, z dystansem patrzymy na swoje osiągnięcia, na to wszystko, co mamy, co udało się nam zbudować. A jesteśmy pokoleniem szczęśliwców, bo żyjemy w wolnej, suwerennej i niepodległej Polsce już trzydzieści cztery lata. Przez – śmiało można powiedzieć – setki lat nasi przodkowie nie doświadczali tak wspaniałego czasu, jakiego my jesteśmy współtwórcami i beneficjentami. To nasze wielkie szczęście, nasza zasługa i nasze wielkie zadanie wobec wszystkich pokoleń.

Red.

Fot. archiwum ROK

Pejzaże Jarosława Pawełczaka

13 stycznia w Galerii „Oranżeria” Radzyńskiego Ośrodka Kultury odbył się pierwszy w tym roku wernisaż. Swoje prace na wystawie o tytule „Pejzaż mój” zaprezentował Jarosław Pawełczak. Wydarzenie uświetniło obchody 555-lecia uzyskania przez Radzyń praw miejskich.

Jarosław Pawełczak urodził się w 1974 w Radzynie Podlaskim. Mieszka i tworzy w Zabelu. Uprawia malarstwo sztalugowe farbami olejnymi w technice alla prima. Ulubionym motywem jego prac jest pejzaż. Duża część jego obra-

zów powstaje w plenerze, gdzie szuka inspiracji w otaczającej przyrodzie. Na swoim koncie ma już 9 wystaw indywidualnych. Obrazy Jarosława Pawełczaka znajdują się w prywatnych kolekcjach w kraju i za granicą.

Na wystawie zaprezentowanych zostało 50 obrazów. Przybyli goście, którzy tego dnia dopisali wypełniając po brzegi galerię, mieli okazję wygrać obraz Jarosława Pawełczaka przedstawiający radzyńską ul. Ostrowiecką widzianą od strony pl. Wolności. W wyniku losowania trafił on do Elżbiety Daciuk.

Red.

Fot. Tomasz Młynarczyk

„Piłkarski poker” w Radzynie

10 stycznia w sali kameralnej Radzyńskiego Ośrodka Kultury odbyło się wyjątkowe spotkanie zatytułowane „Piłkarski poker”. Jego gośćmi byli reżyser Janusz Zaorski oraz dziennikarze sportowi – Jerzy Chromik i Stefan Szczepłęk, którzy byli konsultantami przy powstawaniu tego już kultowego filmu. Okazją do spotkania była najnowsza książka urodzonego w Radzynie Jerzego Chromika pt. „Remanent 3. Piłkarski poker. Przed i po...”.

Spotkanie miało charakter rozmowy, którą moderował dyrektor ROK Robert Mazurek. Część pytań pochodziła od internautów, którzy chcieli usłyszeć m.in. o kulisach powstania filmu „Piłkarski poker”.

Janusz Zaorski opowiedział o swoim pomysle na fabułę filmu oraz o problemach związanych z powstaniem produkcji, a zwłaszcza z obejściem ówczesnej cenzury. Film zyskał ogromną popularność dopiero po „aferze fryzjerskiej” w polskiej piłce nożnej. Reżyser mówił też o obsadzie, która nie była przypadkowa. Scenariusz, którego

autorem jest Jan Purzycki, pisany był pod konkretnych aktorów, m.in. Janusza Gajosa i Mariana Opanię. Opowieściom towarzyszyły liczne anegdoty. W odpowiedzi na pytanie o drugą część „Piłkarskiego pokera” Janusz Zaorski powiedział humorystycznie: film powstanie, gdy pierwsza część przestanie być aktualna.

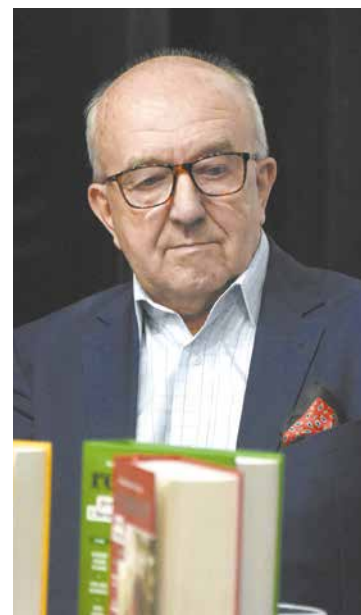
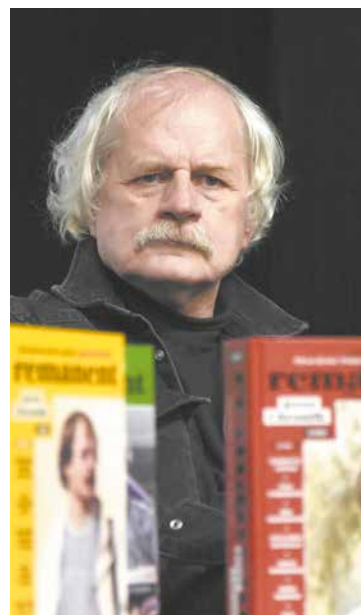
Redaktor Stefan Szczepłęk dał się poznać jako chodząca encyklopedia oraz posiadacz wielu pamiątek sportowych. Na spotkanie w Radzynie przywiózł ze sobą, m.in. prawo jazdy Kazimierza Górskiego

(który znany był z tego, że nie miał samochodu i nigdy sam nie prowadził) oraz zegarek Kazimierza Deyny z pamiątkowym grawerem MEXICO 1968.

Za spotkanie w Radzyńskim Ośrodku Kultury podziękował burmistrz Jerzy Rębek. Ogłosił też, że powstała inicjatywa społeczna dotycząca przyznania tytułu Honorowego Obywatela Radzyna Podlaskiego dla Jerzego Chromika, co przez wszystkich zostało przyjęte z wielkim entuzjazmem.

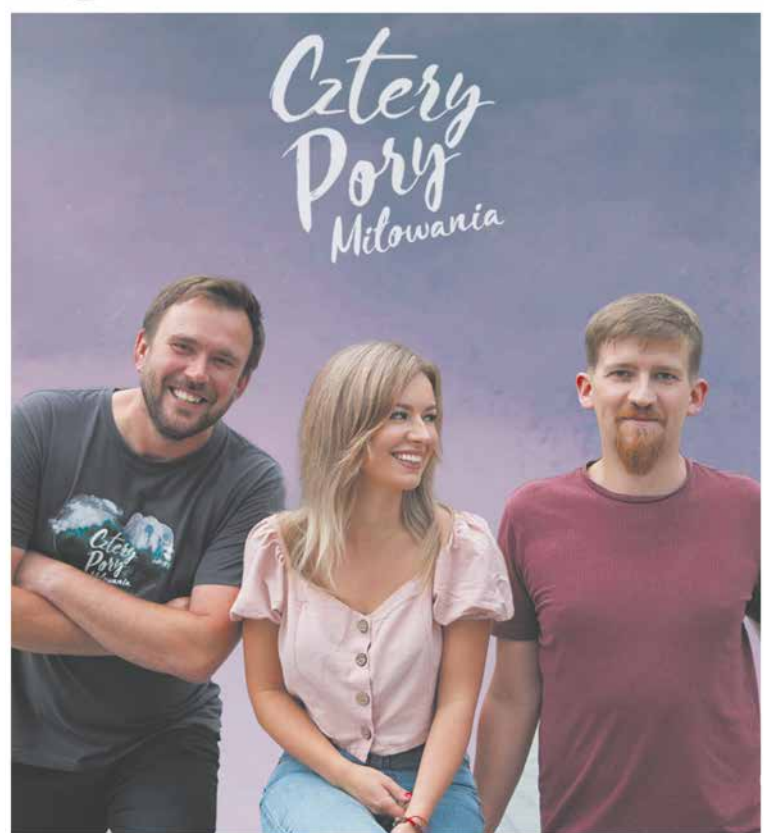
Red.

Fot. Tomasz Młynarczyk

radzyński ośrodek kultury

ZAPRASZA NA KONCERT

8 MARCA 2023 R. (ŚRODA), GODZ. 19.00

SALA WIDOWISKOWO-KINOWA RADZYŃSKIEGO OŚRODKA KULTURY (UL. JANA PAWEŁA II 4)

BILETY W CENIE 70 ZŁ DO NABYCIA W ROK LUB NA WWW.KUPBILECIK.PL

Kultywowali tradycję wspólnego śpiewania kołęd i pastorałek

15 stycznia w sali widowisko-wo-kinowej ROK odbył się koncert pod nazwą „Kolędobranie 2023”. Celem imprezy było kultywowanie tradycji wspólnego śpiewania kołęd i pastorałek. Przed publicznością, która wypełniła radzyńskie kino po brzegi, zaprezentowali się: Aleksandra i Wiktoria Czyżak, Weronika Koczkodaj, Róża Łobacz, Milena, Natalia i Anna Michalak, Daniel Parysek, Monika Pawlina, Maja, Michał i Anna Polkowscy, Łu-

cja Sadowska, Jarosław Stefaniak, Iga Uss, dzieci z Niepublicznego Przedszkola „Bajkowa Kraina”, grupa „Jubilados” reprezentująca Stowarzyszenie „Radzyńskie Wrzossy” oraz zespoły „Radzyniaczy” i „Przyjazne Nuty”. Koncert wyreżyserowała i poprowadziła Aldona Sadowska, natomiast obsługę techniczną zapewnili: Tomasz Domański i Andrzej Król.

Red.

Fot. Tomasz Młynarczyk

„Ławeczka w słońcu” zawita do Radzyńskiego Ośrodka Kultury

Radzyński Ośrodek Kultury i działające przy nim Radzyńskie Stowarzyszenie „Podróżnik” zapraszają na spektakl teatralny pt. „Ławeczka w słońcu”. Jest to znakomita komedia wielkiego przeboju amerykańskiej sceny teatralnej, autorstwa Rona Clarka.

Wystąpią w niej znani z teatru i telewizji aktorzy – Grażyna Barszczewska, Sylwester Maciejewski i Wojciech Wysocki. Wydarzenie, organizowane w ramach 16. edycji „Radzyńskich Podróż Teatralnych”, odbędzie się 18 lutego (sobota) w sali widowiskowo-kinowej ROK. Początek o godz. 18.00.

Dwóch to – co się czubią, ale lubią – regularnie przesiaduje na ławeczce w uroczym parku. I choć różni ich niemal wszystko, to łączy wieloletnia przyjaźń. Szorstkie relacje Harolda i Alfreda są źródłem przekomicznych scen i zabawnych puent. Jeden to rozmemłany księgowy, który na wszystko narzeka, drugi

– podstarzały lowelas kochający życie. Obaj marzą, by jakiś promyk słońca odmienił ich los, więc kiedy pewnego dnia na ławeczkę przysiadła się Adrienne, w facetów wstępuje nowy duch. Adrienne tryska energią i pomysłami, wprowadza ożywczy ferment i burzy skostniały system. Czy zostanie z nimi na dłużej?

Ta serdeczna komedia z happy endem jest radosną opowieścią o życiu i sposobach jego smakowania.

Sponsorami spektaklu są: firma dr Gerard, Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych i Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Radzynie Podlaskim. Patronat nad wydarzeniem sprawują: Telewizja Radzyń, portal Kocham Radzyń Podlaski, Biuletyn Informacyjny Miasta Radzyń oraz Informator Powiatowy. Więcej o wydarzeniu można dowiedzieć się na www.facebook.com/radzyn.teatr

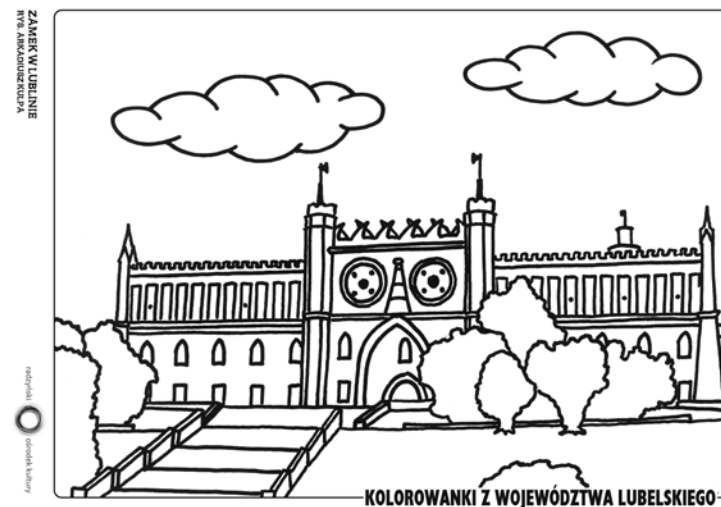
Red.

Kolorowanki z Województwa Lubelskiego

Radzyński Ośrodek Kultury, wspólnie z portalem Kocham Radzyń Podlaski, zaprasza dzieci do udziału w akcji „Kolorowanki z Województwa Lubelskiego”.

Od 16 stycznia do 12 lutego, codziennie na stronie www.kochamradzyn.pl będzie publikowany nowy obrazek przedstawiający zabytki i najważniejsze atrakcje turystyczne z terenu województwa lubelskiego. Organizatorzy zachęcają dzieci do ich pobierania, drukowania i kolorowania. Autorem kolorowanek jest Arkadiusz Kulpa.

Radzyński Ośrodek Kultury namawia do robienia sobie zdjęć z pokolorowanymi obrazkami i przysyłanie ich na adres radzyn@op.pl. Nagrodą za udział w akcji jest publikacja zdjęć na okładce kolorowa-

nek, których wydanie planowane jest 31 maja.

– Po sukcesie „Kolorowanek z Radzyna” i „Kolorowanek z Powiatu Radzyńskiego” przygotowaliśmy kolejną partię obrazków, tym razem z województwa lubelskiego.

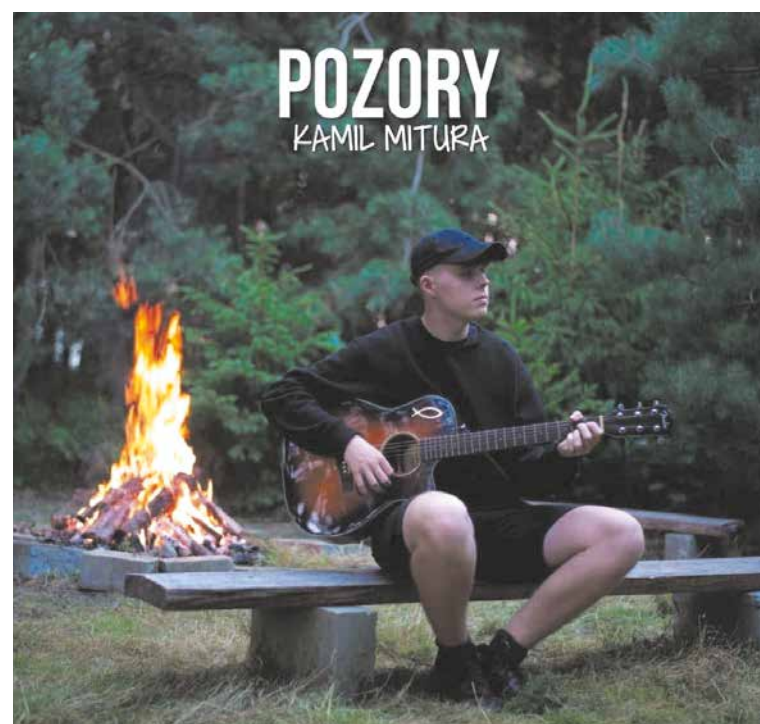
Liczymy, że nasza akcja pozwoli lepiej poznać atrakcje turystyczne naszego regionu oraz uatrakcyjni dzieciom ferie zimowe – powiedział nam Robert Mazurek, dyrektor ROK.

Red.

Kamil Mitura i jego „Pozory” ze wsparciem ROK

Na przełomie 2022 i 2023 roku ukazała się płyta Kamila Mitury pt. „Pozory”. Koncert promujący krążek odbył się 20 stycznia (piątek) w Radzyńskim Ośrodku Kultury.

Kamil Mitura to 17-letni muzyk, pochodzący z Sitna w gminie Borki. Jest spontanicznym, zdeterminowanym, posiadającym poczucie humoru nastolatkiem, uczniem Zespołu Szkół Ponadpodstawowych im. Jana Pawła II w Radzynie Podlaskim. Z powodzeniem od kilku lat możemy oglądać go na radzyńskich scenach. Zagrał i zaśpiewał m.in. na ostatniej płycie Jacka Musiatowicza pt. „Jestem, czyli spacer po kamieniach”, gdzie znalazł się utwór jego autorstwa pt. „Odbudować”. Tworzy muzykę z pasji nie zamykając się tylko w jednym gatunku, bo jak sam mówi – muzyka nie ma dla niego granic. Jest laureatem eliminacji powiatowych konkursu „Śpiewający Słowik” i zdobywcą

nagrody Burmistrza miasta Ryki podczas jego finału (2022). Dzięki wydaniu płyty Kamil spełnia swoje marzenia o byciu słuchanym przez wiele osób. Dąży do tego, aby przez jego teksty ludzie mogli się z nimi utożsamiać.

Wydanie płyty współfinansowane było z budżetu Powiatu Radzyńskiego w ramach zadania publicznego z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji. Patronat Honorowy nad realizacją projektu objęli Starosta Radzyń-

ski Szczepan Niebrzegowski oraz Wójt Gminy Borki Radosław Sałata. Partnerami w realizacji zadania zostali: Gmina Borki, Gmina Komarówka Podlaska, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Borkach z/s w Woli Osowińskiej, Radzyński Ośrodek Kultury, White Studio, Rapar Sp. z o.o. i Piaszczyk Studio.

Płytę można nabyć na stronie Fundacji MY SŁOWIANIE. Cena 29,99 zł.

Red.

Cudze chwalicie, swoje poznajcie (cz. 43)

Atak na Radzyń

Przebieg historycznej nocy styczniowej w Radzynie szczegółowo opisał Józef Piłsudski w książce pt. „22 stycznia 1863 r.”. Przyszły Naczelnik Państwa, wychowany w cieniu klęski tego powstania, był badaczem styczniowego zrywu. Przy pisaniu publikacji korzystał m.in. ze wspomnień „Dla moich wnuków” autorstwa Bronisława Deskura, który dowodził powstańczymi walkami w Radzynie. Na podstawie książki Piłsudskiego powstała czytanka „Atak na Radzyń”. Znalazła się ona w szkolnym podręczniku dla klasy IV szkoły powszechnej (podstawowej) pt. „W służbie Ojczyzny”, który zredagowała Julia Kisielewska. Szczegółowo relacjonuje ona wydarzenia nocy z 22 na 23 stycznia 1863 r. w Radzynie. Poniżej cytuję pełny tekst czytanki, z zachowaniem oryginalnej pisowni.

Dziedzic Horostyty, pan Deskur, musiał prowadzić atak na Radzyń. Po drodze dla pewności, bo był sam jeden, jak palec, zabrał ze sobą Jerzmanowskiego, człowieka starego, kiedyś, w 48-ym roku, za spiski zesłanego na Syberję. Mrok zapadał, mokry śnieg zaczął sypać. Jerzmanowski został na skrzyżowaniu dróg, Deskur zaś sam udał się na skraj lasu, skąd mógł z dala obserwować Radzyń i spotkać spiskowych mieszczan radzyńskich.

Chwila za chwilą mijały w przykrem oczekiwaniu. Niepewność gryzła pana majora. Aż tu nagle nieszczęście: zbliżał się turkot szybko jadącego wozu, rozległy się dźwięki trąbki, po chwili padły dwa strzały, a koło zdumionego majora w pełnym cwale przemknął wóz z dwoma żołnierzami rosyjskimi.

– Wszystko stracone – oto pierwsza myśl, która przemknęła

przez głowę nieszczęśliwego majora. Włosy mu dębem stanęły na głowi, a język kołkiem w ustach. Miał jednak tyle hartu i odwagi, by straconego, jak mu się zdało, posterunku nie opuścić. I znowu naczelnik siły zbrojnej parę godzin spędził pod krzakiem w oczekiwaniu swych ludzi. O 11-ej wieczorem doczekał się swego przyjaciela Jasińskiego, który z Horostyty przyprowadził na punkt zborny stu kilkudziesięciu ludzi i trochę broni: 40 dubeltówek i 100 kos. O 12-ej nareszcie zjawili się dawno oczekiwani mieszczanie z Pyrkoszem i Prądkońskim na czele, z gołemi rękami, nawet bez siekier. Niektórzy otrzymali kosy, reszta poszła z drągami.

Nowiny z miasta były uspokajające. Oficerowie, w dwóch miejscach zebrani, grali w karty i hulali, żołnierze spali snem sprawiedliwych. Co prawda, wobec braku koni w oddziale panowało przygnębienie, lecz pan major opanował ludzi i wydał rozkazy: >>Przede wszystkim wzięć w swoje ręce naczelników<< – brzmiało polecenie.

Pyrkosz miał prowadzić mieszczan na jedno z mieszkań, gdzie byli zebrani oficerowie. Otoczył ich, ubezwładnić i postąpić z nimi, jak nakażą oficerowie spiskowi – oto było jego zadanie. Drugiej części oddziału Michałowski miał użyć do ujęcia głównego komendanta wrogów, generała Kannabicha, który u oficera żandarmów grał w karty. Wreszcie na główną kwaterę i koszary artylerji sam pan Deskur prowadził resztę oddziału: 14 strzelców i 40 kosynierów. Rozpoczyna Pyrkosz,

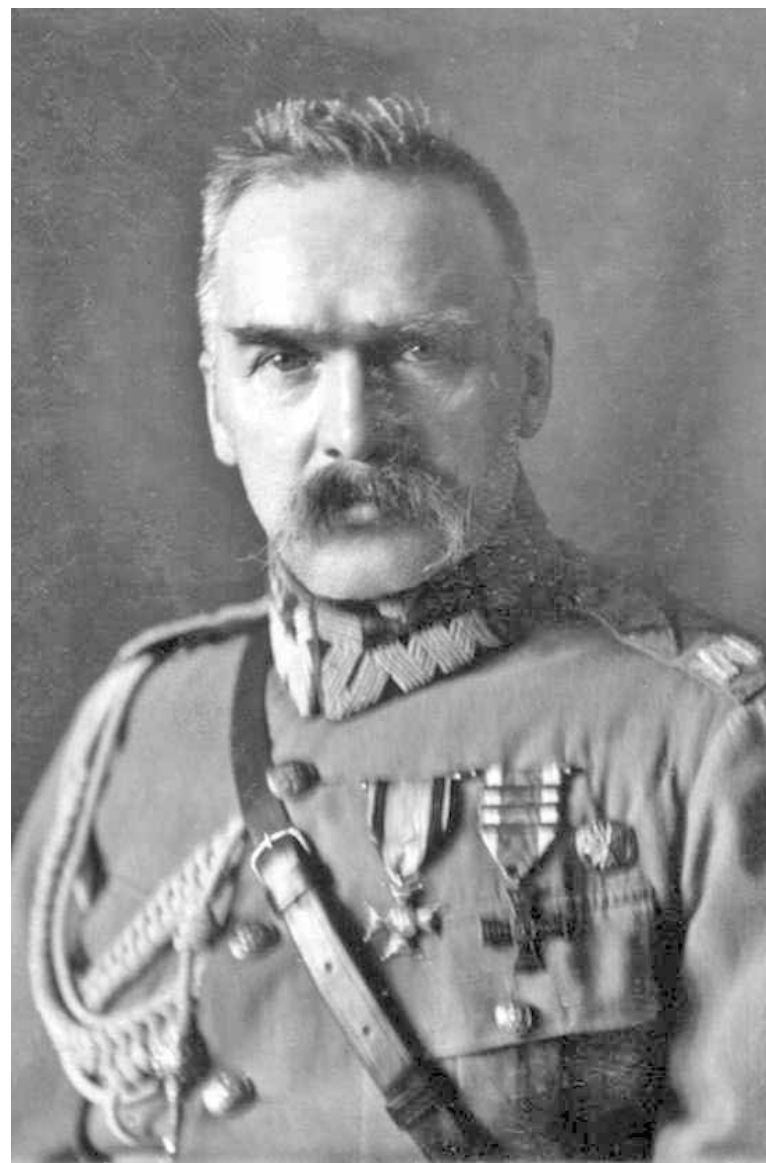
który dla dania sygnału innym zapali słomę, złożoną dla artylerji w rynku.

Tak ułożono plan cały, i wyprawa ruszyła na miasteczko, migoczące w mglistej dali paru świetlanymi punktami. Pyrkosz, który dla dodania sobie animuszu był sobie trochę podchmielił, zapalił słomę w rynku, otoczył mieszkanie z oficerami i tam, wszedłszy do środka, zwrócił się do zebranych z długą i zawiłą przemową. Major Borodin, najstarszy oficer wśród zebranych, od razu wyraził zgodę na propozycje apostoła pokoju, a uspiwszy jego czujność, wysłał ordynansa po żołnierzy. Po krótkiej chwili pozornego zbratania się wybuchnęła nagle ostra, bezwzględna walka. Sprowadzeni żołnierze wcale nie pokojowo wpadli na Polaków. Zakuty bagnetami padł Pyrkosz wraz z większością swoich podkomendnych.

Michałowski szybciej sobie poradził z Kannabichem. Ciężko ranny generał i sterroryzowani oficerowie, przy nim obecni, zostali usunięci z pola walki.

Warta główna i straż przy armatach jednym gwałtownym uderzeniem Deskura została rozproszona. Część legła pod uderzeniami kos, reszta rozbiegła się w panicznym strachu. Działa i jaszczce bezbronne stanęły do dyspozycji zwycięzców. Lecz jak ruszyć je z miejsca. Konie były tuż obok w stajni. Lecz żołnierze, widząc, co się święci, już zamknęli drzwi i z różnych otworów zaczęli beładny, lecz huczny ogień na powstańców, oświetlonych blaskiem płonących w rynku stert słomy.

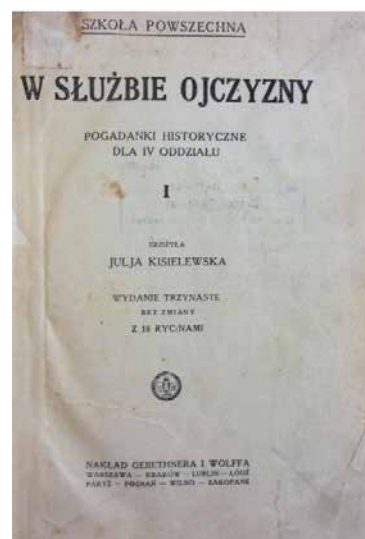
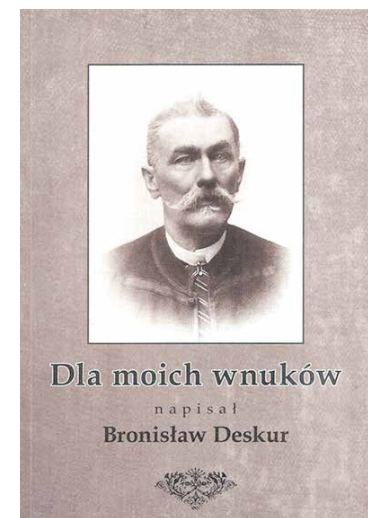
Jeszcze chwila oporu i rozpacz-

Józef Piłsudski (1867-1935)

Bronisław Deskur (1830-1895) i jego wspomnienia „Dla moich wnuków”

Przedwojenny podręcznik dla IV klasy szkoły powszechnej, w której znalazła się czytanka „Atak na Radzyń”. Jej pierwowzorem była książka pt. „22 stycznia 1863 r.” autorstwa Józefa Piłsudskiego

liwego wysiłku, by zwycięstwo, które się już Polakom uśmiechało, przechylić na swoją stronę.

Lecz już z innej strony szła odsiecz obłożonym Rosjanom. Część piechoty, po załatwieniu się z Pyrkoszem i jego ludźmi, oswobodziwszy oficerów, ruszyła na jedyną teraz siłę polską, walczącą koło stajen artyleryjskich. Zabici i ranni padali gęsto. Wreszcie siła

moralna wyczerpała się i wszystko rozprysło się w różne strony.

Deskur z wiernym przyjacielem, Jasińskim, zrozpaczeni, pełni zwątpienia o siłach powstania i możliwości powodzenia, sami zostali pod miasteczkiem.

Na punkcie zbornym, wyznaczonym zawczasu w razie niepowodzenia, nie było nikogo.

Robert Mazurek

Ferie nie muszą być nudne!

Radzyński Ośrodek Kultury zaprasza na pełne atrakcji Ferie 2023.

Dla osób pozostający w tym okresie w domu przygotowanych zostało kilkanaście propozycji, wśród których znajdują się m.in. codzienne zajęcia plastyczne, kinowe projekcje bajek, warsztaty taneczne z Martą Smogorzewską - tancerką Grupy VOLT Agustina Egurroli, warsztaty herbaciane, pieczenia pizzy, lepienia glinianych świeczników oraz garncarskie. Ponadto, po sukcesie „Kolorowanek z Radzyna” i „Kolorowanek z Powiatu Radzyńskiego”, przygotowana została akcja „Kolorowanki z Województwa Lubelskiego”. Szczegóły poniżej... Red.

radzyński ośrodek kultury

FERIE 2023

TYDZIEŃ I

16.01.2023 R. (PONIEDZIAŁEK)
GODZ. 10.00 - ZAJĘCIA DLA DZIECI „Z PLASTYKĄ NA TY” (WSTĘP WOLNY)
GODZ. 11.00 - WARSZTATY TANECZNE Z MARTĄ SMOGORZEWSKĄ, TANCERKĄ GRUPY VOLT AGUSTINA EGURROLI (WSTĘP WOLNY)

17.01.2023 R. (WTOREK)
GODZ. 10.00 - ZAJĘCIA DLA DZIECI „Z PLASTYKĄ NA TY” (WSTĘP WOLNY)
GODZ. 11.00 - FERIE Z KINEM: BAJKA „SZYBCY I ŚNIEŻNI” (BILET 10 ZŁ)

18.01.2023 R. (ŚRODA)
GODZ. 10.00 - ZAJĘCIA DLA DZIECI „Z PLASTYKĄ NA TY” (WSTĘP WOLNY)
GODZ. 11.00 - WARSZTATY RĘKODZIELNICZE TWORZENIA AUTORSKICH MIESZANEK HERBATY DLA BABCI I DZIADKA (WSTĘP WOLNY)

19.01.2023 R. (CZWARTEK)
GODZ. 10.00 - ZAJĘCIA DLA DZIECI „Z PLASTYKĄ NA TY” (WSTĘP WOLNY)
GODZ. 11.00 - FERIE Z KINEM: BAJKA „DZIKI ZACHÓD CALAMITY JANE” (BILET 10 ZŁ)

20.01.2023 R. (PIĄTEK)
GODZ. 10.00 - ZAJĘCIA DLA DZIECI „Z PLASTYKĄ NA TY” (WSTĘP WOLNY)
GODZ. 11.00 - WARSZTATY PIECZENIA PIZZY (WSTĘP WOLNY)

FERIE 2023

TYDZIEŃ II

23.01.2023 R. (PONIEDZIAŁEK)

GODZ. 10.00 - ZAJĘCIA DLA DZIECI „Z PLASTYKĄ NA TY” (WSTĘP WOLNY)

GODZ. 11.00 - FERIE Z KINEM: BAJKA „SOLAN I LUDWIK - MISJA KSIĘŻYC” (BILET 10 ZŁ)

24.01.2023 R. (WTOREK)

GODZ. 10.00 - ZAJĘCIA DLA DZIECI „Z PLASTYKĄ NA TY” (WSTĘP WOLNY)

GODZ. 11.00 - WARSZTATY RĘKODZIELNICZE LEPIENIA GLINIANYCH ŚWIECZNIKÓW (WSTĘP WOLNY)

25.01.2023 R. (ŚRODA)

GODZ. 10.00 - ZAJĘCIA DLA DZIECI „Z PLASTYKĄ NA TY” (WSTĘP WOLNY)

GODZ. 11.00 - FERIE Z KINEM: BAJKA „PAMIĘTNIKI TATUSIA MUMINKA” (BILET 10 ZŁ)

26.01.2023 R. (CZWARTEK)

GODZ. 10.00 - ZAJĘCIA DLA DZIECI „Z PLASTYKĄ NA TY” (WSTĘP WOLNY)

GODZ. 11.00 - WARSZTATY GARNCARSKIE (WSTĘP WOLNY)

27.01.2023 R. (PIĄTEK)

GODZ. 10.00 - ZAJĘCIA DLA DZIECI „Z PLASTYKĄ NA TY” (WSTĘP WOLNY)

GODZ. 11.00 - FERIE Z KINEM: BAJKA „JAK OCALIĆ SMOKA” (BILET 10 ZŁ)

radzyński
ośrodek
kultury

